PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 102 (8808)

TRST, torek, 30. aprila 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

NAD DESET TISOČ MLADINCEV, ŠOLNIKOV IN DELAVCEV DEMONSTRIRALO PO TRŽAŠKIH ULICAH

Slovenci in Italijani proti fašizmu

Demokratični in antifašistični Trst je takoj in odločno odgovoril na fašistični bombni napad na slovensko šolo - Enotna stavka vseh študentov italijanskih in slovenskih srednjih šol - Solidarnostni manifestaciji kovinarjev in pristaniščnikov - Zborovanje pred slovensko šolo pri Sv. Ivanu

Protest SKGZ

Glavni odbor SKGZ izraža svoje globoko ogorčenje nad grožnjami Slovencem, ki jih je na svojem nedavnem izzivaškem nastopu v Trstu izrekel fašistični kolovodja Almirante. Njegov poziv pomeni poskus oživitve fašističnega genocida. Namenil ga je svojim škvadram, ki naj bi obračunale s Slovenci in njihovimi ustanovami, in oblastem, ki naj bi nad Slovenci izvajale represijo, vse to pa z željo, da bi nas čimprej izločili iz javnega življenja in tako ob priliki po potrebi lahko dokazali, da nas pravzaprav nikjer ni.

Prvi sad tega poziva je atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, ob katerem si moramo biti na jasnem, da je bil namenjen šoli, ker je prav to za nas temeljna ustanova. Brez svoje šole bi bila naša skupnost obsojena, napad nanjo pa je nedvomno udarec pri koreninah, čigar ustrahovalne moči ne gre podcenjevati.

Toda velika protestna manifestacija slovenskih dijakov in šolnikov jasno dokazuje, da se Slovenci ne damo prestrašiti tako zlahka. Doživeli in preživeli smo marsikaj hujšega in, če smo tu, smo navsezadnje pripravljeni se spoprijeti s tistimi, ki bi nas radi odpisali.

Vsekakor so nam v tem boju za našo šolo in njeno prihodnost, s tem torej za naš obstoj, v veliko oporo italijanski dijaki in šolniki, ki so ob tej priložnosti tudi sami stopili v protestno stavko in se udeležili enotne manifestacije. To nam je dokaz živo občutene solidarnosti, kakršno so nam jo izrazili tudi stavkajoči delavci, ki so s tem pokazali, da je vsak napad na našo narodnostno skupnost obenem tudi napad na demokratične pridobitve in svoboščine, zapisane v ustavi, porojeni iz osvobodilnega, protifašističnega gibanja.

Izjave političnih strank, protifašističnih organizacij in predstavnikov oblasti, ki so ostro obsodili Almirantejeve grožnje in še posebno sobotni atentat, jemljemo kot znamenje podpore naši skupnosti in pomenijo tudi politično izolacijo fašistov.

Glavni odbor posebej poudarja, da Almirantejev napad na Slovence ni slučajen in ga ne gre jemati kot nekaj posamičnega, pač pa kot poglavje v težnji po nadaljevanju fašističnega genocida iz let med obema vojnama in v času zadnje vojne. Takrat je bilo treba primorske Slovence uničiti, da bi se tako ustvarilo mostišče za napad na Jugoslavijo. Danes, po toliko letih in toliko žrtvah, so očitno Slovenci na Tržaškem v očeh nekaterih iredentističnih skrajnežev še zmeraj huda ovira za nadaljnje prodiranje.

Nastopil je čas, ko nikakor ne moremo in ne smemo več trpeti fašistične dejavnosti. V duhu republiške ustave in zakona, ki jasno govori o prepovedi obnovitve slehernih fašističnih organizacij, ter posebnega statuta londonske spomenice, ki prepoveduje narodnostno mržnjo, je treba čimprej doseči prepoved fašističnih organizacij in onemogočiti vsa taka zborovanja, katerih očitni namen je zgolj ščuvanje in netenje nemirov.

Fašistom je treba odvzeti vsako možnost, da bi se politično uveljavili. To je dosegljivo v notranji politiki zgolj z reformami in poglabljanjem demokracije, v zunanji politiki pa naj se izločijo in rešijo vsa tista vprašanja, od katerih fašizem, posebno še v naših krajih, živi. Ne more biti namreč nobenega dvoma, da je bilo prav odpiranje vprašanja o suverenosti nad bivšo cono B povod za Almirantejevo ščuvanje, ki je potem rodilo atentat na svetoivansko šolo.

Glavni odbor upravičeno pričakuje, da bodo oblasti krivce izsledile, pa tudi zgledno kaznovale. Hkrati pa naj se politične sile ne omejijo samo na obsodbo in izolacijo fašistov, ampak naj Slovencem na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini priznajo vse pripadajoče jim narodnostne pravice, s čimer jih bodo še bolj — Almiranteju navkljub — vključevale v javno življenje.

Slovenska mladina na mogočni skupni demonstraciji z italijansko mladino proti fašističnemu atentatu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu

Demokratični antifašistični Trst je včeraj odločno in enotno odgovoril na brutalni fašistični napad na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. Italijanska in slovenska mladina je vse dopoldne manifestirala po tržaških ulicah, vzklikala bratstvu med Slovenci in Italijani in nato — kljub stalnemu dežju, ki se je mestoma spremenil v pravo neurje, odšla pred slovensko šolo pri Sv. Ivanu, kjer je bilo zborovanje.

To je bila najbolj odločna, najbolj prisrčna in tudi najbolj razveseljiva antifašistična demonstracija. Uradni Trst pa je odgovoril z besedami župana na seji tržaškega občinskega sveta ter desetinami izjav, protestnih in solidarnostnih resolucij, ki jih objavljamo nujno v zelo skopih izvlečkih na raznih straneh našega lista.

Tržaški Slovenci in tržaški demokrati smo tudi pričakovali, kakšno je stališče Jugoslavije in pri tem nismo bili razočarani, saj je jugoslovanski konzul v Trstu Boris Trampuž že v nedeljo posredoval pri vladnem generalnem komisarju Di Lorenzu, danes pa je posredovala jugoslovanska vlada, o čemer podrobneje poročamo na drugem mestu.

Vzporedno z manifestacijo mladincev sta se vila po tržaških ulicah tudi sprevoda kovinarjev in pristaniščnikov, tako da so se vsi trije sprevodi zlili v en sam mogočen protest na Trgu Unità.

Tržaški kovinarji so že prej napovedali stavko za ponedeljek, da podpro boj delavcev ladjedelnice «Alto Adriatico» iz Milj. Že v nedeljo pa so se sindikalisti pogovarjali, da bi sindikalno manifestacijo spremenili v antifašistično, v znamenje solidarnosti s slovensko šolo in obsodbe nasilja in fašizma. O tem so kovinarji razpravljali na skupščinah, ki so bile zjutraj v vseh važnejših in večjih podjetjih in kjer so soglasno sklenili spremeniti značaj stavke. To so tudi povedali vladnemu komisarju Di Lorenzu, kamor je odšla delegacija delavcev, ki je odločno zahtevala, da je treba zaščititi slovensko nacionalno skupnost, odkriti krivce fašističnega nasilja in jih na ustrezen način kaznovati.

Včeraj so stavkale vse italijanske srednje šole na osnovi poziva naprednih mladinskih organizacij (ni razumljivo, zakaj se ni pridružilo mladinsko gibanje KD) in na osnovi sklepa sindikalnih organizacij šolnikov CGIL in CISL), da stavkajo italijanske šole, glede slovenskih šol pa je sklep o stavki sprejel v nedeljo zvečer slovenski deželni sindikat. Mladinci so se zbrali ob 8.30 pred spomenikom Rossetti in so nato odšli v sprevodu po tržaških ulicah.

Že pred osmo uro so pred vsemi slovenskimi osnovnimi, nižjimi in višjimi šolami od Devina do Koroščev postavili protestne lepake, v katerih so pozivali k splošni stavki šolnikov in dijakov proti zločinskemu atentatu na slovensko šolo. Stavko je sklical sindikat slovenske šole, pozivu slovenskih šolnikov pa so se pridružili tudi italijanski kolegi sindikatov CGIL in CISL. Mladinska gibanja komunistov, socialistov, izvenparlamentarcev «Lotta Continua», «Manifesta» in mladina ACLI pa so tudi pozvala vse dijake k splošni stavki. Pred šolami so delili letak enotnega odbora proti fašizmu in zatiranju, ki je prav tako pozival k protestni stavki in na manifestacijo po mestnih ulicah.

Bilo je nekaj minut pred 9. uro, ko so se sprevodi vseh tržaških šol srečali v Ul. Battisti. Na tisoče slovenskih in italijanskih dijakov učiteljišča, klasičnega in znanstvenega liceja, trgovske akademije, nižjih srednjih šol od Sv. Jakoba in iz drugih delov mesta in okolice je v strnjenih vrstah prikorakalo za ogromnim transparentom, ki ga je nosilo 14 brhkih bodočih učiteljic: «Trst: Italijani in Slovenci združeni v borbi proti

(Nadaljevanje na 6. strani)

Slovenski dijaki v sprevodu po mestnih ulicah

OGORČENOST JUGOSLOVANSKE JAVNOSTI ZARADI BOMBNEGA ATENTATA NA SLOVENSKO ŠOLO

ODLOČEN PROTEST JUGOSLOVANSKE VLADE ITALIJANSKA VLADA OBSOJA PODLI ATENTAT

Posredovanje jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu Borisa Trampuža pri vladnem generalnem komisarju Di Lorenzu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. — Fašistični atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu je izzval veliko ogorčenje v jugoslovanski javnosti in odločno reakcijo jugoslovanske vlade.

Danes je pomočnik zveznega tajnika za zunanje zadeve Rajf Dizdarević poklical v zvezno tajništvo italijanskega veleposlanika Macotto in mu v imenu zveznega izvršnega sveta vložil odločen protest zaradi napada na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu, ki ga jugoslovanska vlada ocenjuje kot zločinski napad na varnost in osnovne pravice slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Pomočnik zveznega tajnika je zahteval, da italijanska vlada v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi in obveznostmi, ki izhajajo iz spomenice o soglasju ter posebno člena 3 posebnega statuta londonske spomenice o soglasju, sprejme najodločnejše ukrepe, da obvesti jugoslovansko vlado o rezultatih preiskave in podvzetih ukrepih. Istočasno je Dizdarević poudaril, da jugoslovanska vlada pričakuje od italijanske vlade, da podvzame potrebne ukrepe, da se podobni primeri za bodoče onemogočijo.

Nerazpoloženje jugoslovanske javnosti ob napadu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu sta izrazili tudi predsedstvo Zveze študentov in Zveze mladine Jugoslavije v odločnem protestu in obsodbi zločinskega dejanja fašističnih in iredentističnih sil nad slovenskim prebivalstvom v Italiji. Italijanska vlada, se poudarja v protestu, s svojo zahtevo na jugoslovansko ozemlje neposredno pomaga in omogoča eskalacijo neofašizma, iredentizma in šovinizma, katerih konkretne manifestacije so zločinski atentat in bombni napadi po celi Italiji in posebno v Trst. Študenti in mladina Jugoslavije izražajo svojo polno pripravljenost, da se odločno uprejo podobnim provokacijam. Odločno zahtevajo od pristojnih italijanskih oblasti, da zagotovijo polno pravico in polno zaščito slovenskemu prebivalstvu v Italiji, se poudarja v protestu Zveze študentov in Zveze mladine Jugoslavije.

B. BOŽIČ

* * *

RIM, 29. — Italijanska vlada — kot poroča tiskovna agecija ANSA — «izraža najbolj ostro obsodbo nedavnega podlega atentata proti slovenski šoli v Trstu, ki na srečo ni imel posledic za osebe, kot tudi vsakih drugih dejanj ali izjav, ki bi hotele obuditi k življenju nesprejemljive občutke deljenosti med italijanskimi državljani na osnovi jezikovnih, etničnih ali kulturnih razlik».

«Tovrstna dejanja — je bilo poudarjeno — so v nasprotju z načeli ustave in so vredni obsodbe, tudi ker je njihov namen povzročati ovire prijateljskim in dobrososedskim odnosom z Jugoslavijo, za katere se je italijanska vlada venomer zavzemala. Proti temu zločinskemu dejanju — se dodaja — se bo postopalo v skladu z obstoječimi določbami italijanske kazenske zakonodaje», se zaključuje poluradna nota italijanske vlade.

Jugoslovanski generalni konzul v Trstu Boris Trampuž je že v nedeljo dopoldne posredoval pri vladnem generalnem komisarju Di Lorenzu v zvezi z bombnim atentatom na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. Jugoslovanski generalni konzul se je pri tem skliceval na točna določila londonske spomenice o soglasju, ki določa zaščito slovenske narodne skupnosti in ki izrecno prepoveduje obnavljanje narodnostne mržnje in ki končno postavlja obvezo italijanske vlade. Vladni generalni komisar je v odgovoru obžaloval dejanje in zagotovil, da so ustrezni organi pričeli z natančno preiskavo ter da so sprejeli vse ukrepe, da zaščitijo slovensko prebivalstvo in slovenske ustanove.

OB 8. URI SE BODO ZBRALI NA STADIONU «1. MAJ»

Danes stavka dijakov vseh slovenskih šol

Protestna resolucija sindikata slovenske šole

Danes bodo stavkali dijaki vseh slovenskih srednjih šol. Zbrali se bodo ob 8. uri na skupščini, ki bo na stadionu 1. maj, kjer bodo govorili o nadaljnji akciji v zvezi s fašističnim napadom na slovensko šolo.

Sindikat slovenske šole v Trstu je ob splošni stavki zaradi bombnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu sprejel naslednjo resolucijo:

Deželni sindikat slovenske šole je oklical za 29. aprila enodnevno splošno stavko učnega in neučnega osebja na šolah s slovenskim učnim jezikom vseh vrst in stopenj zaradi bombnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu.

Na sindikalnem zborovanju pred napadeno šolo je razpravljal o tem zverinskem podvigu fašističnih tolp ter z ogorčenjem ugotovil, da se ponavljajo podobni divji podvigi še bolj pogosto, čeprav je preteklo že skoro 30 let po zmagi nad fašizmom in čeprav so mnogi in najboljši slovenski sinovi žrtvovali svoja življenja, ali pa prebili dolga leta v fašističnih zaporih, da bi zmagale ideje svobode, demokracije in bratskega sožitja med narodi. Zato zahteva, da oblasti zatrejo v kali ta zločinska dejanja, ki ogrožajo mir in še posebej bratsko sožitje med tu živečima narodnostima ter jemljejo ugled italijanski demokratični republiki, ki se je porodila iz boja proti fašizmu.

Za odbor tajnik
Škerlj

Resolucijo bodo poslali predsedniku italijanske republike Leoneju, predsedniku poslanske zbornice Pertiniju in senata Spagnolliju, vladnemu predsedniku Rumorju, mešani italijansko-jugoslovanski komisiji in predsedniku jugoslovanske republike Josipu Brozu - Titu.

PREKINJENA SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Treba je zatreti fašistično nasilje

Danes izredna seja občinskega in pokrajinskega sveta - Župani vseh občin bodo posredovali pri predstavnikih oblasti

Tržaški župan Spaccini je na včerajšnji seji občinskega sveta odločno zavrnil fašistično nasilje in nato sporočil, da bo danes skupaj s predsednikom tržaške pokrajine in župani vseh petih okoliških občin, ob 9. uri obiskal predsednika deželne uprave Comellija, ob 9.30 predsednika tržaškega porotnega sodišča Renzija in ob 10. uri državnega pravdnika Pontrellija, ob 17. uri pa bodo posredovali pri tržaškem prefektu. Vsem omenjenim predstavnikom bodo sporočili ogorčenje tržaškega prebivalstva in enotno zahtevo, da se enkrat dokončno zatre fašistično nasilje.

Tržaški župan je v svoji izjavi dejal, da so z atentatom na slovensko šolo skušali ustvariti tudi v našem mestu ozračje nasilja in ogrožati omikano in mirno sožitje med Italijani in Slovenci. To kriminalno neofašistično dejanje je še zlasti nevarno, ker je do njega prišlo na obmejnem področju in ker so odnosi med Italijo in Jugoslavijo težavni. Spaccini je nadaljeval, da je treba dokončno uničiti nasilje ekstremističnih fašističnih skupin in da morajo antifašistične sile ohraniti vrednote svobode in demokracije, ki izhajajo iz republiške ustave. Župan je podčrtal, da morajo državni organi ugotoviti in kaznovati one, ki so odgovorni za te zločine.

Tržaški občinski svet se bo danes ob 17. uri ponovno sestal na izredni seji, med katero bo razpravljal o resoluciji, katere osnutek je sestavil občinski odbor in o kateri se bodo jutri dopoldne ob 11. uri najprej izrekli načelniki skupin. O osnutku resolucije se bo torej še razpravljalo in pričakujemo, da bo resolucija odločna in da bo med drugim izrecno ugotovila, da gre za fašistični napad, ki je posledica Almirantejevega poziva na fizični obračun s Slovenci, ter da zaradi tega fašistični voditelj ne sme več govoriti v Trstu.

Sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL je pozvala delavce, da danes stavkajo 15 minut na osnovi navodil, ki jih bodo izdali sindikalni predstavniki posameznih kategorij. Stavko proglašajo kot akt solidarnosti do slovenske šole in zato, da obsodijo kakršno koli obliko nasilja in fašizma. Sindikalne organizacije izražajo priznanje šolskim sindikatom zaradi proglasitve včerajšnje stavke šol in takojšnji akciji pristaniških delavcev.

Kulturno društvo «Ivan Trinko» iz Čedada je poslalo slovenskemu učiteljišču v Trstu naslednjo brzojavko:

«Ostro obsojamo zločinski atentat na slovensko šolo. Izražamo solidarnost učencem, dijakom in profesorjem.»

Množijo se izrazi solidarnosti in protestov v zvezi s fašističnim napadom. Predsednik deželnega odbora je poslal pristojnim oblastem izjavo, v kateri izraža svoje ogorčenje nad atentatom in solidarnost slovenski šoli. Podoben telegram je poslal tudi odbornik za kulturo Dal Mas.

Načelnik svetovalske skupine PSDI deželnega sveta Lucio Lonza je vložil vprašanje, v katerem zahteva, da je treba sprejeti takojšnje ukrepe, da se preprečijo provokacije in da se konča s črno mrežo strategije napetosti. Poslanec KD Belci pa je vložil poslansko vprašanje, v katerem sprašuje o izidih preiskave ter opozarja na izredno resnost dogodka, ki spada v okvir terorističnih napadov, do katerih prihaja na splošno v državi, ki pa v tem primeru skuša vzbuditi sovraštvo do slovenske manjšine, da bi se uničila prizadevanja za omikano in mirno sožitje, ki je bilo ustvarjeno v Trstu.

Predsednik svetovalske skupine PSI v deželnem svetu Pittoni je ugotovil, da se ne sme nikoli več ponoviti, da bi bile slovenske organizacije in slovensko prebivalstvo objekt brutalnih fašističnih napadov.

Dejal je tudi, da je treba preprečiti vsak poskus, da se poslabšajo odnosi z bližnjo Jugoslavijo, in nadaljeval, da je logična povezava med govorom Almiranteja ter protislovenskimi stališči nekaterih tržaških reakcionarnih krogov z bombo na slovensko šolo ter končno, da je tudi ta bomba sestavni del strategije provokacij, do katere prihaja v Italiji. Svetovalska skupina KPI v deželnem svetu pa je predlagala predsedniku sveta Berzantiju, da bi se takoj sestali načelniki skupin, ki naj bi pretali načelniki skupin, ki naj bi preučili položaj.

Slovenski tržaški duhovniki zbrani v duhovski zvezi, so v svoji izjavi dejali tudi naslednje: «Slovenski duhovniki se še živo spominjajo vseh grozodejstev in preganjanj, ki jih je fašistična diktatura sprožila nad našim ljudstvom tu na Tržaškem, v Istri in na Krasu, in opozarjamo vse ekstremiste, da ne bomo nikoli klonili pred nobenim ustrahovanjem.

Če smo znali v 25 letih fašizma ohraniti ljubezen do našega jezika, do naše kulture in do naših duhovnih vrednot, jih bomo znali braniti tudi danes. Kakor smo v preteklosti slovenski duhovniki stali ob strani svojemu zatiranemu narodu in z njim trpeli preganjanje, tako se bomo tudi v prihodnosti z vsemi svojimi silami borili za resnično svobodo in za dosego demokratičnih pravic svojega ljudstva.»

Nadalje pravi izjava: «Že dolgo nismo bili slovenski zamejci tako enotni kakor danes. Z zadovoljstvom in zadoščenjem opažamo, da obstoja zločinsko dejanje ogromna večina tržaškega mesta, oblasti in demokratičnih ustanov, kar nam daje poroštvo, da se bo moglo nadaljevati verno in plodno sožitje obeh narodnosti na tem ozemlju. Pričakujemo pa, da bodo odgovorne oblasti primerno in odločno ukrepale.»

Ogorčeno izjavo sta nam poslali Združenji staršev osnovne šole pri Sv. Ivanu in osnovne šole iz Ulice Donadoni ter Odbor staršev učiteljišča «Anton Martin Slomšek».

Slovenski odbornik dr. Rafko Dol-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KOT AKT SOLIDARNOSTI Z NAPADENO SLOVENSKO ŠOLO

SINDIKALNA FEDERACIJA ZA DANES PROGLASILA 15-MINUTNO SPLOŠNO PROTIFAŠISTIČNO STAVKO

Solidarnostne izjave predsednika deželne vlade Comellija, načelnika skupine PSDI prof. Lonze, deželnih svetovalskih skupin KPI in PSI, poslanca KD Belcija, slovenskih tržaških duhovnikov, Združenja staršev obeh šol pri Sv. Ivanu - Odprto pismo odbornika dr. Dolharja županu

(Nadaljevanje s 1. strani)

har je poslal tržaškemu županu odprto pismo v katerem pravi, da je imel žal prav, ko je opozarjal na resne posledice govora Almiranteja v Trstu, in da je bombni napad očitno s tem povezan. Še vedno niso odkrili napadalcev na isto šolo pred nekaj leti. Dr. Dolhar zaključuje, da morajo demokratične javne ustanove odločneje obsoditi takšna kriminalna dejanja in da morajo biti pobudnice, da se uresničijo vse pravice slovenske narodnostne skupnosti.

Na sinočnjem sestanku, ob prisotnosti posl. Škerka, so nabrežinski komunisti ogorčeno obsodili atentat in pozvali krajevno prebivalstvo na najstrožjo budnost proti fašističnim zločincem.

V znak protesta so včeraj od 10. do 11. ure stavkali uslužbenci Tržaške kreditne banke, katere predstavništvo se je udeležilo tudi protestnega zborovanja pri Sv. Ivanu.

Predstavniki antifašističnega odbora so včeraj interverinali pri tržaškemu županu Spacciniju in pri predsedniku pokrajine Zanettiju, katerima so kot predstavnikoma prebivalstva posredovali zahtevo antifašističnega odbora, da se razpuste neofašistične organizacije, kot to zahteva ustava. Ostro so obsodili fašistični napad na slovensko šolo. Danes bodo predstavniki tržaškega antifašističnega odbora obiskali prefekta Di Lorenzija.

KONČNO SO IZGINILI RASISTIČNI PREDSODKI

Odločno protestiram proti fašističnemu vandalskemu dejanju v slovenski šoli pri Sv. Ivanu. Globoko ganjen in z upanjem v srcu se pridružujem skupni manifestaciji mladih tržaških italijanskih in slovenskih dijakov, ki so začeli pisati novo stran tržaške zgodovine in dokazali, da so končno izginili vsi rasistični predsodki ter potrdili, da tržaška demokratska javnost res verjame v možnost plodnega sožitja med Slovenci in Italijani in v odkritosrčno prijateljstvo s sosednim jugoslovanskim ljudstvom.

Pisatelj Fulvio Tomizza

Solidarnost skupin vojakov v Trstu

Skupine italijanskih vojakov, ki simpatizirajo z gibanjem «Uniformiranih proletarcev», pripadniki 8., 151., 14. in 82. regimenta ter skupina iz vojaške bolnišnice so nam poslali izjavo, v kateri kot antifašisti poudarjajo svojo solidarnost s Slovenci, ki jih je prizadela bomba na šolo pri Sv. Ivanu.

Vojaki poudarjajo, da to solidarnost še posebej izražajo zato, ker žal uživajo fašisti prav v redih italijanske vojske določeno podporo, ki je prišla do izraza že med alarmom 27. januarja, z nadzorstvom slovenskih vojakov, s predavanji častnikov informacijske službe o vprašanju Jugoslavije in vzhodnih meja, z mobilizacijo in napetim vzdušjem, ki so ga ustvarili v vojašnicah v naših krajih prav zadnje čase.

Vojaki, ki odklanjajo fašizem, poudarjajo zato, da se bodo še dalje borili, skupaj z delavci in demokrati, skupno Italijani in Slovenci, proti vsakemu oživljanju fašizma, proti reakcionarnim in pustolovskim manevrom v okviru italijanskih oboroženih sil.

SINOČI V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

Nad 200 ljudi se je udeležilo antifašističnega zborovanja

Sile, ki so prvič strle fašizem, ga bodo strle tudi drugič

Nad dvesto ljudi se je zbralo sinoči v Prosvetnem domu na Opčinah na zborovanju, ki ga je sklical antifašistični odbor za vzhodni Kras. Zborovanje je odprl občinski svetovalec Dolfi Vilhelm, ki je pozval vse prebivalstvo na antifašistično budnost, nakar so zborovalci sprejeli protestno resolucijo zaradi zločinskega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. Obenem so poslali noto na vodstvo RAI, ki je zamolčalo dogodek.

V protestni resoluciji je med drugim rečeno, da bi se fašistični teror ne mogel obnavljati v Italiji, ko bi ne užival odkrite in prikrite podpore pri državnem političnem vodstvu in pri nekaterih ustanovah, kot so sodna oblast in razne policije. Politično vodstvo države ali vsaj tisti njegov del, ki načelno odklanja fašizem, se mora zavedati, da ga je nevarno podpihovati ali ga ohranjevati kot pomožno silo za obrambo sedanjega družbenega ustroja. Državne ustanove in oblastniki naj ne pozabijo, je nadalje rečeno v resoluciji, da je republika nastala iz zmage nad fašizmom, da je pridobitev odporniškega gibanja in da so ga demokratične sile, ki so ga prvič strle, pripravljene ponovno streti.

Antifašistični odbor za vzhodni Kras se bo spet sestal v soboto, 4. maja ob 20. uri v Trebčah.

DANES OB 20.30 bo v prostorih PD Lonjer Katinara razprava o referoroki. Sodelovala bosta Nadja Pahor in Stojan Spetič.

DANES V SAG

Izredna dijaška predstava «Požara»

Danes s pričetkom ob 18. uri prireja Slovensko amatersko gledališče v Trstu izredno predstavo igre v dveh delih slovenskega dramatika Igorja Torkarja «Požar». Predstava je namenjena dijakom vseh razredov realne in klasične gimnazije in pomeni prvi stvarnejši stik gledališča z našo študirajočo mladino. Podobne predstave bo SAG priredilo tudi za ostale šole. Predstava «Požara» bo v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6.

PO ZLOČINSKEM ATENTATU NA SLOVENSKO ŠOLO PRI SV. IVANU

VES DEMOKRATIČNI TRST OBSOJA FAŠISTE

Izjave županov, sindikatov, strank in slovenskih organizacij

Vsi smo včeraj videli na ulicah mogočen protest mladine, šolnikov in delavcev. Jasno nam je bilo, da demokratični Trst obsoja podlost Almirantejevih škvader, v teh manifestacijah pa je bilo čutiti voljo mnogih organizacij in ustanov, ki so nam poslale protestne izjave. Preveč jih je, da bi jih navajali dobesedno, prav pa je, da jih omenimo.

Enotni protifašistični odbor je že v nedeljo izdal proglas, v katerem je vabil prebivalstvo na manifestacijo. Antifašistični odbor je nadalje odposlal predsedniku vlade brzojavko, v kateri zahteva — po zadnjem protislovenskem izpadu — razpust MSI.

Tržaški župan Spaccini in pokrajinski predsednik Zanetti sta obsodila fašistični atentat, kot poskus kaljenja mirnega sožitja s Slovenci in med sosednjima državama, oblasti pa sta pozvala k strožji budnosti.

Deželni odbornik za finance in za vprašanja slovenske manjšine Sergio Coloni je izjavil: «Atentat na Slovence je napad tudi na našo svobodo. Ko branimo Slovence, branimo tudi našo svobodo». Zato je treba udariti po fašizmu in lažnemu patriotizmu, sodstvo pa naj ukrepa najstrožje.

Miljski občinski odbor je na svoji izredno sklicani seji izrazil ogorčenje zaradi ponovnega atentata ter izrazil Slovencem popolno solidarnost, obenem pa obvezo, da bodo Milje še nadalje hodile po poti prijateljstva z Jugoslavijo.

Nova delavska zbornica CGIL je odposlala slovenskim dijakom brzojavko, v kateri izraža svojo solidarnost in poudarja, da bodo tržaški delavci zbrisali črne metalca bomb iz mesta.

Parlamentarci KPI Albin Škerk, Paolo Sema, Enzo Menichino, Silvano Bacicchi in Mario Lizzero - Andrea so predsednika vlade Rumorja vprašali, ali sploh lahko zagotovi javnemu mnenju, da so državni organi poskusili preprečiti atentat, ki smo si ga lahko pričakovali po Almirantejevih grožnjah. Obenem ga sprašujejo, ali je notranje ministrstvo sploh dalo navodila preiskovalnim organom, naj izročijo krivce pravici ter ugotove, kdo jih je poslal in kdo jih plačuje.

Medtem je *tržaška federacija KPI* dala, zgodaj zjutraj, razdeliti pred tovarne in med delavce proglas, v katerem jih je povabila naj izrazijo, v svojem sindikalnem nastopu, protest proti atentatu na slovensko šolo in proti tistim, ki so fašistom omogočili, da spet rovarijo v trenutku, ko na vrata trkajo resna vprašanja gospodarske krize in zaposlenosti.

Deželni odbor KPI odločno protestira zaradi fašističnega terorističnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu in zahteva, da se poiščejo krivci in se zagotovijo pravici. Preprečiti je treba, da se ponovi isto, kar se je zgodilo po podobnem dogodku leta 1969, ko krivcev niso odkrili. Do atentata je prišlo, po govoru misovskega prvaka Almiranteja, ki je v Trstu pozval k sovraštvu in nasilju proti demokratičnim silam in proti slovenski manjšini. Ta atentat sodi v vrsto podobnih dejanj, s katerimi hočejo reakcionarne in fašistične sile privesti Italijo do preobrata na desno. Da se to prepreči je potrebna največja budnost; treba je mobilizirati ljudstvo, da se osamijo fašisti in njihovi varuhi. Oblasti morajo odločno ukrepati, da preprečijo nasilje in odločneje zavarujejo načela, ki so se porodila iz osvobodilnega boja.

Vprašanja županu Spacciniju s predlogom, naj se občinski svet izrazi in sprejme ustrezne ukrepe proti fašistom, so naslovili včeraj *svetovalci LD Sai, Richetti in Rinaldi* ter *KPI Monfalcon in Rossetti.*

Liberalci so prav tako izdali izjavo, da atentat na šolo pri Sv. Ivanu kali mirno sožitje v našem mestu, obenem pa predstavlja nov korak v «strategiji napetosti».

Izvenparlamentarna levičarska organizacija *«Lotta continua»* je ocenila atentat kot poskus fašistov, ki v zavezništvu z demokristjani skušajo ustvariti v Italiji «red». Zato so se poslužili spora z Jugoslavijo, atentatov na vlade, referenduma in, tokrat, še protislovenskih izpadov.

Za najtesnejšo solidarnost s Slovenci ter razvoj prijateljstva s socialistično Jugoslavijo so se izrekli *šolski sindikati CGIL, CISL in UIL,*

(Nadaljevanje na 6. strani)

Prijatelji Kukovci na Opčinah čestitajo Čelestinu Daneuu - Trdetu *in njegovi soprogi ob srečnem družinskem dogodku.*

Novoporočencema — hčerki Jelki *in njenemu možu* Petru Cvelbarju — *pa želijo veliko sreče in vse dobro na pot v zakonsko življenje.*

Danes praznuje LJUDMILA ŽAGAR *svoj življenjski jubilej, 50-letnico. K temu prazniku ji čestitajo ženske iz Padriča.*

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

priredi v sredo, 1. maja, od 14. do 24. ure v Bazovici

PROSLAVO 1. MAJA

Govorniki: Vsedržavni predsednik ANPI posl. **ARRIGO BOLDRINI**
Pokrajinski tajnik ANPI - Trst **VLADIMIR KENDA**
Predsedoval bo Lucijan Padovan

Ob 15.30 pričetek kulturnega programa.

Nastopajo:
TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR
RECITACIJE GLEDALIŠKEGA IGRALCA JULIJA GUŠTINA
TRŽAŠKA FOLKLORNA SKUPINA
GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ

Prosta zabava z orkestrom «POMLAD»

DOBRO ZALOŽENI KIOSKI — VABLJENI

V Bazoviškem domu bo razstava o TPPZ

NA SINOČNJIH IZREDNIH SEJAH OBČINSKIH SVETOV

Občini Zgonik in Repentabor z ogorčenjem obsodili atentat

Fašistični podvig obsodil tudi antifašistični odbor v Zgoniku

Zgoniški občinski svet se je snoči sestal na izredni seji, na kateri je enoglasno odobril resolucijo, ki izraža gnev zgoniških občanov ob podlem atentatu na slovensko šolo. V svoji izjavi zgoniška občina ugotavlja, da je atentat prvi odziv na Almirantejevo ščuvanje k fizičnemu obračunavanju s Slovenci in da je bil mogoč zaradi popustljivosti oblasti do fašističnih prevratnikov. Zato občinski svet izraža svoje globoko ogorčenje nad podlim dejanjem, poziva oblasti, naj staknejo in zgledno kaznujejo atentatorje ter protestira, ker italijanski televizijski dnevnik ni niti omenil atentata. Istočasno poziva vse Slovence k budnosti in še večji angažiranosti v boju za mir.

V Zgoniku se je sestal tudi enotni antifašistični odbor, ki je prav tako obsodil atentat, zadnji člen v verigi zločinskih dejanj, s katerimi skušajo reakcionarne sile premakniti na desno politično os v državi.

Ogorčenje nad zločinskim atentatom na slovensko šolo pri Sv. Ivanu izraža tudi resolucija, ki jo je sinoči sprejel na izredni seji repentabrski občinski svet. Ta podli fašistični podvig, kakor tudi nedavno ščuvanje fašističnega prvaka Almiranteja na iztrebljenje slovenskega bacila, globoko žali občutke občanov, ki oslanjajo svoja načela na ideale narodnoosvobodilne borbe. Obenem resolucija poziva oblasti naj korenito ukrepajo, da se preprečijo takšni škvadristični podvigi. Telegram s podobno vsebino je repentabrski občinski svet naslovil tudi na vladnega komisarja Di Lorenza.

nem poziva svoje člane, da okrepijo svojo antifašistično zavest in budno, ponosno in odločno branijo svoje pravice in svoj obstoj z duhovno močjo, ki je že nekoč odlikovala naš antifašistični boj.

Slovenska prosvetna zveza

Danes izredna seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Danes ob 15. uri se na izredni seji sestane občinski svet devinsko - nabrežinske občine. Edina točka dnevnega reda je obsodba atentata na slovensko šolo v Trstu.

Danes izredna seja občinskega sveta v Dolini

Danes zvečer bo v Dolini ob 19.30 izredna seja občinskega sveta v zvezi z atentatom na slovensko šolo. Seja bo v občinski telovadnici.

Uprava vabi občane, da se udeleže seje.

Protest Slovenske prosvetne zveze

Slovenska prosvetna zveza najodločneje obsoja bombni atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, ki je ne samo zločin proti slovenski narodnostni skupnosti v Italiji ampak tudi zločin proti osnovnim človečanskim pravicam. Ustrahovalne metode proti slovenski šolski mladini so tudi atentat na demokracijo in mir: poznamo jih že izza časa fašizma, pred nekaj dnevi pa jih je napovedal Almirante na svojem nastopu v Trstu.

Od italijanskih oblasti ogorčeni zahtevamo, da odločno nastopijo proti tistim, ki so ta zločin dejansko storili in predvsem proti tistim, ki so ga načrtovali in si ga zamislili skupno s tolikimi drugimi akcijami, ki so naperjene proti ustavni ureditvi in svoboščinam v državi.

Slovenci smo se že enkrat uprli fašizmu in bomo tudi danes znali braniti svoj obstoj. Po vojni smo zavzeto gradili pogoje za mirno in ustvarjalno sožitje med narodoma na našem področju. Zato je bomba v slovenski šoli izzvala v nas ponosen odpor in obenem razočaranje nad nemočjo oblasti, ki ne znajo ali pa morda nočejo zajeziti vala nasilja in nestrpnosti, ki smo mu priča, saj ne gre samo za življenjske pogoje Slovencev v Italiji ampak tudi za dostojanstvo italijanske države.

Slovenska prosvetna zveza obe-

KO JE V SOBOTO POČILA BOMBA

Škvadristi «Avanguardie Nazionale» le nekaj korakov od slovenske šole?

Preiskovalci zaslišujejo deset fašistov «kot priče» - V kratkem izsledki analize o vrsti eksploziva

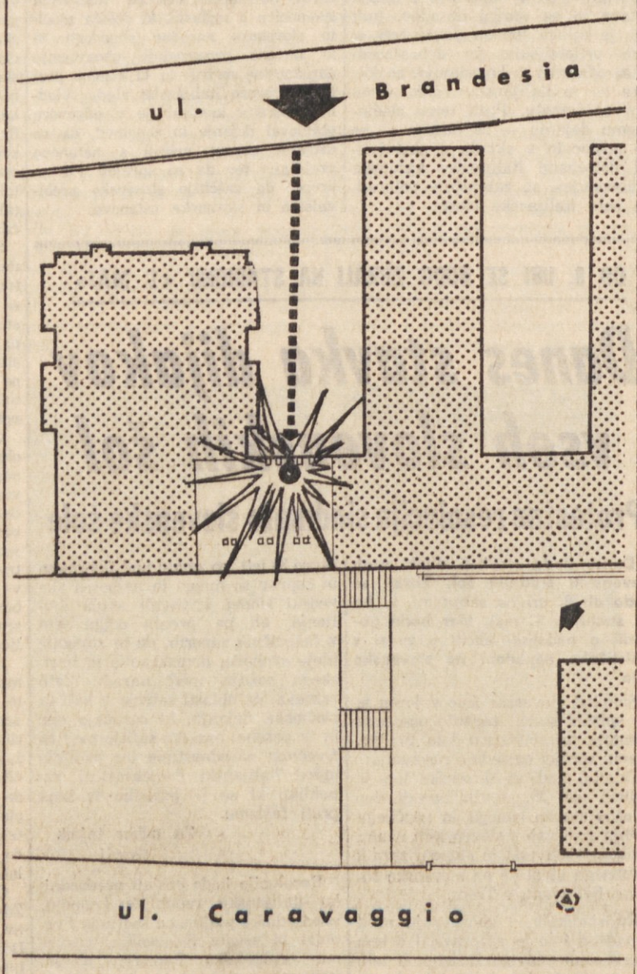

Atentatorji so se priplazili čez zid iz Ul. Brandežija in s te strani so tudi pobegnili. Drobce je ob eksploziji vrglo do točke, ki je na Ul. Caravaggio označena s krogcem pred glavnim vhodom (mala puščica)

Na kvesturi zaslišujejo približno deset mladih škvadristov zloglasne fašistične organizacije «Avanguardia Nazionale». Namestnik državnega pravdnika dr. Coassin je sinoči izjavil, da jih «trenutno zaslišujejo kot priče». Vsi so že znani zaradi svojega fašističnega rovarjenja in, vedno po izjavah dr. Coassina, so se «v trenutku eksplozije nahajali nekaj desetin metrov od peklenskega stroja». Do trenutka ko pišemo, jih še vedno zaslišujejo načelnik političnega oddelka dr. Volpe, kapetan karabinjerjev D'Elia in drugi funkcionarji, seveda pod vodstvom dr. Coassina.

Po nepotrjenih vesteh naj bi zasliševali tudi dva pripadnika razpuščene fašistične organizacije «Ordine Nuovo»,, ki naj bi imela prste vmes pri zadevi. Vendar so preiskovalci izredno molčeči in niso posredovali točnejših informacij.

Dr. Coassin je medtem odredil tehnični pregled ostankov zaboja, v katerem je bil nameščen eksploziv. Počasna zažigalna vrvica je tiste vrste, ki jo uporabljajo v kamnolomih, o vrsti eksploziva pa si še niso na jasnem. Po vonju bi kazalo, da gre za smodnik, vendar pa je sila eksplozije bila takšna, da jo je povzročil lahko samo plastik ali trotil. Zato je dr. Coassin naročil docentu kemije tržaške univerze prof. Coccu, naj izvede tehnični pregled ostankov. Prof. Cocco ima na razpolago 15 dni časa, da ugotovi vrsto eksploziva in kovino zaboja, v katerem je bil eksploziv nameščen.

V nedeljo ponoči so pregledali sedeže «Avanguardia Nazionale» in razpuščenega «Ordine Nuovo», vendar niso odkrili ničesar, kar bi lahko koristilo preiskavi. Verjetno so pregledali brez uspeha tudi nekaj zasebnih stanovanj. V nedeljo dopoldne so si ogledali kraj atentata državni pravdnik dr. Pontrelli, ki so ga spremljali poleg kvestorja dr. D'Anchiseja, tudi dr. Coassin in preiskovalni sodnik dr. Serbo, ki vodi nezaključeno preiskavo o neuspelem atentatu na isto šolo oktobra 1969. Zaslišali so tudi stanovalce sosednih hiš in na podlagi njihovih pričevanj zasledili mladeniča v sumljivem rumenem fiatu 500, ki so ju opazili na kraju atentata. Izkazalo se je, da sta to bila samo radovedneža, ki sta preskočila zid za šolo po eksploziji, da bi videla, kaj se je zgodilo in da pri atentatu nimata ničesar opraviti.

Razblinila se je torej ena sled, pojavila pa se je bolj utemeljena sled za mladimi škvadristi. Nekateri od teh stanujejo pri Sv. Ivanu in so se že izkazali s tem, da so pomazali zidove z napisi proti Slovencem in s fašističnimi simboli. Upati je, da bo preiskava kaj kmalu obrodila pričakovane sadove, in zlasti, da bo policija preprečila morebitne nove atentate s skrbnim varovanjem slovenskih šol in sedežev in — kar je mnogo važnejše in potrebno — z iztrebljenjem fašistične golazni, ki je preiskovalcem prav dobro znana.

V okviru sodelovanja in rednih stikov med tržaško kvesturo in Upravo javne varnosti iz Kopra so včeraj obiskali tržaške kolege načelnik kriminalističnega oddelka koprske UJV Umer s funkcionarjem Furlanom. S tržaškimi kolegi so se pomenili o nekaterih perečih kriminalnih zadevah.

Župan D. Legiša je sprejel predstavnike varnostnih organov

Devinsko-nabrežinski župan dr. Drago Legiša je včeraj dopoldne sprejel poveljnika karabinjerske postaje v Nabrežini poročnika Chirega in namestnika javne varnosti iz Sesljana vodnika Santina. Predočil jima je resno nevarnost, ki jo predstavljajo za javni mir fašistični provokatorji in izrazil zaskrbljenost, da se ne bi nasilje ponavljalo tudi v devinsko-nabrežinski občini. Zato je opozoril na budnost in poudaril, da je treba paziti predvsem na šolska poslopja, na županstvo, na spomenike in spominske plošče padlim v NOB in na dvojezične napise. Oba predstavnika varnostnih organov sta zagotovila, da bosta storila vse, kar je v njuni moči, da preprečita morebitna zločinska dejanja fašističnih skrajnežev.

Urnik trgovin

Danes, 30. aprila: odprte bodo vse trgovine, tudi pekarne, kjer bodo pekli dvakrat. Msnice bodo odprte od 7.30 do 13. in od 16.30 do 19. ure.

V sredo, 1. maja, bodo vse trgovine zaprte.

V četrtek in petek, 2. in 3. maja: trgovine bodo odprte kot običajno.

Mali oglasi

HOTEL OLYMPIA — 39048 Selva Gardena, išče strežno, sobno in kuhinjsko osebje v poletni sezoni od 1. junija do konca septembra.

BCKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - UL. F. FILZI 10 TEL. 38-101, 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	644.—
Funt šterling	1552,50
Švicarski frank	216.—
Francoski frank	135.—
Nemška marka	258,25
Avstrijski šiling	34,65
Dinar: debeli	41.—
drobni	41.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Igor Torkar

POŽAR

Igra v dveh delih

Scena: IVAN VERČ
Kostumi: MARIJA VIDAU
Koreografinja: SELMA MICHELUZZI
Maske: DEMETRIJ CEJ
Jezikovno vodstvo: MIRA SARDOČ
Režija: **SERGEJ VERČ**

Danes, ob 18.00 uri v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6

Gledališča

KULTURNI DOM

V petek, 3. maja, ob 20.30 — Henrik Ibsen «Strahovi» za abonma red A.

Ponovitve: v soboto 4. maja, ob 20.30 — abonma red B; v nedeljo, 5. maja, ob 16. uri — abonma red C; v ponedeljek, 6. maja, ob 16. uri — abonma red H in I; v torek, 7. maja, ob 17. uri — abonma red J in K; v sredo, 8. maja, ob 20.30 — abonma red D - mladinski v sredo in red H -mladinski v četrtek; v petek, 10. maja, ob 20. uri — abonma red G in v nedeljo, 12. maja, ob 16. uri — abonma red F.

SAG

Danes, 30. aprila, ob 18.00 v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6

V soboto, 4. maja, ob 20.00 v Idriji v okviru I. področnega srečanja gledaliških skupin Primorske

V torek, 7. maja, ob 20.00 v Dijaškem domu v Trstu.

Koncerti

V petek, ob 21. uri, in v soboto, ob 18. uri, bo drugi koncert spomladanske simfonične sezone v gledališču Verdi. Pod vodstvom mladega dirigenta Gabriela Chmure, ki je osvojil prvo nagrado na berlinskem mednarodnem natečaju, bo nastopila pianistka Laura de Fusco. Zaigrala bo Chopinov prvi koncert. Orkester bo zaigral tudi uverturo četrte Beethovnove simfonije ter Berliesovo «Beatrice et Bénédict» in «Vprašanje brez odgovora» Charlesa Ivesa.

Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 31948).

Razna obvestila

Združenje staršev in prijateljev mladine osnovne šole v Rojanu in otroškega vrtca na Greti vabi v četrtek, 2. maja, na predavanje dr. Sonje Mašere o «Vzgoji otroka v današnjem okolju». Predavanje bo ob 20.30 v prostorih osnovne šole v Rojanu.

Jutri, v sredo, 1. maja, bo Tržaški partizanski pevski zbor pel za jugoslovansko televizijsko omrežje, v četrtek, 2. maja, pa bo koprska televizija prenašala v barvah koncert TPPZ.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 30. aprila
KATARINA

Sonce vzide ob 4.55 in zatone ob 19.10 — Dolžina dneva 14.55 — Luna vzide ob 12.40 in zatone ob 1.38.

Jutri, SREDA, 1. maja
PRAZNIK DELA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 15,6 stopinje, najnižja 11,6, ob 19. uri 15,2 stopinje, zračni pritisk 1005,6 mb, stanoviten, veter 5 km na uro jugovzhodni, vlaga 71-odstotna, nebo oblačno, padavine 12,9 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne, 29. aprila 1974 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 22 oseb.

UMRLI SO: 91-letna Anna Romito vd. Lanza, 72-letna Luigia Maldini por. Giacomini, 83-letna Carolina Duca vd. Zorni, 67-letni Marcello Benoli, 72-letni Lorenzo Sancin, 74-letni Renato Damiani, 41-letna Licia Ferro por. Mari, 75-letna Gisella Quassi, 77-letni Michele Micali, 34-letni Giani Orsi, 81-letna Rosalia Daveggia por. Bevilacqua, 74-letna Eugenia Bardizza vd. Ferialdi, 69-letni Ermanno Mlekus, 90-letna Karlina Žerjal, 56-letna Vincenza Suraci por. Brosic, 83-letna Natalia Favero vd. Boato, 93-letna Emilia Naibo vd. Simoncic, 51-letni Dario de Visintini, 75-letni Vittorio Pizzarello, 74-letna Maria Furlan vd. Pirelli, 73-letna Olga Onesti vd. Zucca in 79-letna Anna De Rosa vd. Zoffi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
All'Alabarda, Istrska ulica 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina, All'Igea, Ul. Ginnastica 6; Chiari - Crotti, Ulica Tor S. Piero 2.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Občine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Žavlje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Henrik Ibsen

STRAHOVI

drama v treh dejanjih

Scena: SVETA JOVANOVIČ
Kostumi: MARIJA VIDAU
Režija **ANDREJ HIENG**

V petek, 3. maja, ob 20.30
ABONMA RED A - premierski

Kino

La Cappella Undeground 19.00—21.00 «Hiroshima mon amour», igrata Emmanuelle Riva in Eiji Okala.
Ariston — I.N.C. 16.00—22.00 «L'ultimo spettacolo». Režiser Bogdanović. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.00 «4 marmittoni alle grandi manovre». Gianfranco D'Angelo, Sergio Leonardi, Raf Luca in drugi. Barvni film.
Excelsior 16.00 «Un duro per la legge», Barvni film. Igrajo Joe Don Baker, Elisabeth Hartman, Rosemary Murphy.
Grattacielo 16.00 «Ras nulla da segnalare». Vojni film v barvah. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.00 «...altrimenti ci arrabbiamo!» Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.
Eden 16.00 «Electra glide». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 15.00 «La stangata». Paul Newman in Robert Redford. Barvni film.
Aurora 16.30 «Serpico». Barvna kriminalka.
Capitol 16.30 «Lo straniero senza nome». Barvni film. Igra C. Eamstrood. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «Peccato veniale». V glavni vlogi Laura Antonelli. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero 16.30 «Il terrore viene da Marte». Barvni film.
Filodrammatico 16.30 «Una ragazza dal corpo caldo». Barvn film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Zanna bianca». Igrata Franco Nero in Virna Lisi.
Ideale 16.00 «Mani che stritolano». Barvni film. Igra Chang Ji.
Vittorio Veneto 15.00 «Amarcord». V glavni vlogi Magali Noel, Ingrassia in Orfei. Barvni film za vsakogar.
Abbazia 16.00 «Il grande valzer». Barvni film. Igra H. Buchholz.
Astra 16.00 «Tre uomini in fuga». Barvni film. Igrata Bour Vil in Louis De Funes.

Izleti

Smučarski klub Devin organizira 5. maja ob priliki smučarskega tekmovanja v dvojicah avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Informacije in vpisovanje v trgovini Rebula — Sesljan, tel. 209-494.

V četrtek, 23. maja organizira zveza borcev iz Boljunca izlet na Bazo 20. Vpisovanja pri Lavri Kofol v mlekarni v Boljuncu.

Prosveta

9. prvomajsko slavje Slomškovega doma. Ob 11. uri mladinske igre na igrišču Slomškovega doma; ob 16. uri vesel popoldan: nastopajo harmonikarji, ansambel Kondor, mladi pevci in pevke, svetoivanski cerkveni pevski zbor, šopek iz Mačkolj, humoristi. Ob 19. uri prosta zabava v Slomškovem domu. V primeru slabega vremena bo prireditev v kinodvorani in zvečer v Slomškovem domu.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pokojne Marije Slavec daruje družina Lovrenc Štrajn — gostilna Pri studencu 5.000 lir za pevski zbor «V. Vodnik».

Namesto cvetja na grob Marije Slavec iz Doline daruje Sergij Ota 10.000 lir za PD «Valentin Vodnik».

SOŽALJE

Prosvetno društvo «France Prešeren» iz Boljunca izreka globoko sožalje Gigiju Žerjalu ter drugim sorodnikom ob izgubi drage matere, none in tete Karline.

Dne 29. t.m. je preminila

Karlina Žerjal

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 16. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Boljuncu.

Žalujoči sin z družino

Boljunec, 30. aprila 1974

Dne 27. t.m. je v Zagrebu nenadoma preminila tržaška rojakinja, književnica

RUŽA LUCIJA PETELINOVA

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 14. uri na pokopališču v Sežani.

Žalostno vest sporočajo brat Srečko z ženo, nečakinji Soča in Vera z družinama, nečak Duško ter drugo sorodstvo.

Trst, Ljubljana, Kopenhagen, Zagreb, 30. aprila 1974

V NEDELJO V SALEŽU NA POBUDO P. D. «RDEČA ZVEZDA»

Slovesna proslavitev 30-letnice obnovitve slovenskega šolstva

Z nedeljske proslave protestna izjava zaradi zločinskega bombnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu

V Saležu so v nedeljo proslavljali 30-letnico obnovitve slovenskega šolstva. Šola v Saležu in Samatorci je bila ena prvih obnovljenih šol na Primorskem, glavne zasluge za njeno obnovitev pa je imel partizanski učitelj Lojze Kokoravec - Gorazd, ki je zanjo žrtvoval tudi svoje življenje. Nedeljska proslava je bila zato tudi spoštljiv poklon njegovi žrtvi ter poklon vsem, ki so se v tistih težkih časih s požrtvovalnostjo in pogumom borili za kulturno svobodo, tako kot so se partizanski borci s puško v roki borili in padali za osvoboditev naroda. Obenem je bila nedeljska proslava tudi priložnost, da se naši ljudje ozrejo ne nekatere današnje dogodke, ki nas po tridesetih letih od osvoboditve še vedno z grozo spominjajo na tiste mračne čase, ko je vladal fašizem. Tako se je nedeljska proslava vršila povsem po naključju le nekaj ur potem, ko je na slovenski šoli pri Sv. Ivanu počila fašistična bomba.

To je v nedeljo v pozdravnem nagovoru dejal tudi predsednik prosvetnega društva «Rdeča zvezda» iz Saleža Miloš Budin. «V trenutku, ko proslavljamo že 30. obletnico obnovitve slovenskega šolstva v naših krajih je dejal Budin, so se iste mračnjaške fašistične sile, ki so pred 50 leti zatrle slovenske šole za dve desetletji, spet znesle nad našimi šolami z istimi nasilnimi metodami.» Zato je z nedeljske proslave izšla tudi protestna izjava ter resolucija z zahtevo, da se razpustijo vse fašistične organizacije, naslovljena na italijansko vlado. Izjavo, ki jo je predsednik saleškega društva prebral med proslavo, objavljamo skupno z drugimi številnimi protesti.

V mali občinski telovadnici v Saležu se je v nedeljo kljub skrajno neugodnim vremenskim razmeram zbralo nenavadno veliko občinstva. Prisotni so bili tudi zgoniški župan Guštin, Danica Kokoravec, sestra padlega ustanovitelja partizanske šole Lojzeta Kokoravca - Gorazda, učiteljica Margerita Avber - Bizjak, Stanko Zidarič in Bruna Rapotec, ki so nadaljevali Gorazdovo delo v teh krajih, predstavnik športnega kluba «Kras» Zvonko Simoneta, tajnik Slovenske prosvetne zveze ter Drago Pahor, bivši nadzornik partizanskih šol v srednjem primorskem okrožju. S proslave so na samem začetku tri mladinci odnesli venec na Gorazdov grob.

O pomenu in vlogi, ki so jo odigrale partizanske šole pred tridesetimi leti je spregovoril Drago Pahor. Ob ugotovitvi, da bi nekateri krogi radi potvorili neizbrisno resnico o obnovitvi slovenskega šolstva pri nas, je Pahor poudaril, da ne smemo pozabiti, da je šola nastala po volji ljudstva, da je ljudstvo samo pisalo zgodovino s krvavimi črkami. Ob tem je omenil doprinos učiteljev k splošni partizanski borbi ter dejal, da je samo na Primorskem padlo v tej borbi dvajset učiteljev.

«Vsega tega se moramo zavedati tudi danes, je nadaljeval govornik, ko še ni minilo 24 ur od bombnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. To je atentat na naš narodnostni obstoj. Toda, če nas imajo za bacile ,ki jih je treba iztrebiti, se moramo zavedati, da smo na tej zemlji globoko zakoreninjeni ne samo kot ljudje, temveč kot kulturni ljudje in takih ljudi se ne da kar tako izbrisati.»

Pahor je nato izročil diplome Gorazdovi sestri Danici ter učiteljema Margeriti Avber - Bizjak in Stanku Zidariču na njihovo nekdanje požrtvovalno delo v partizanskih šolah. Diplome je podelilo združenje odborov vseh desetih primorskih občin.

Sledil je prisrčen kulturni spored z nastopom osnovnošolskih otrok iz Zgonika in Saleža ter domačega mladinskega pevskega zbora. Po recitacijah nekaterih pesmi partizanske učiteljice Ludovike Kalanove ter partizanskega pesnika Karla Destovnika - Kajuha, ki so jih podali šolarji Tanja Gruden, Mirjan Rebula, Mirko Sardoč ter Jožica Grilanc, je osnovnošolski zbor zapel pesmi «Kovači smo» in «Kosec koso brusi».

Učitelj Stanko Zidarič je vmes v verzih pretresljivo orisal požig Komna, spored pa je zaključil pevski zbor «Rdeča zvezda», ki je pod vodstvom Janka Obada zapel Kozinovo «Hej tovariši», Pernikovo «Smrt v Brdih», Venturinijevo «Pozdravljena domovina» in «Mi vstajamo», «Puntarsko» ter Pahorjevo «Na juriš» ob spremljavi domačega harmonikarja Darka Obada.

Partizanska in uporniška pesem je nato ob družabnem srečanju v vaški gostilni odmevala še dolgo v večer.

V DUHU ENOTNOSTI IN BUDNOSTI DELOVNIH MNOŽIC

Kako bomo proslavljali letošnji delavski praznik

Sprevodi in zborovanja v mestu, Križu in Miljah - Ljudsko praznovanje v Bazovici

Tržaško delovno ljudstvo se vneto pripravlja na praznovanje delavskega praznika — 1. maja.

V ta namen pripravljajo številne organizacije množične manifestacije na vseh koncih in krajih Tržaške. Najmogočnejša manifestacija bo, kot običajno v mestu samem, kjer bo sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL priredila sprevod po mestnih ulicah z zborovanjem na Goldonijevem trgu. Delavci in študentje ter skratka vsi tržaški demokrati se bodo ob 9.30 zbrali na Largo Pestalozzi pri Sv. Jakobu, od koder bodo v sprevodu krenili po Istrski ulici mimo Šentjakobskega trga, Trga Vico, Trga Garibaldi in Trga Stare mitnice na Goldonijev trg, kjer bo v slovenščini govoril član tržaške CGIL Oskar Vatovec, v imenu vsedržavnega vodstva sindikalne federacije pa vsedržavni konfederalni tajnik CISL Roberto Romei.

Mogočna manifestacija ob praznovanju 1. maja bo v dopoldanskih urah tudi v Križu. Proslava bo ob 10.30. Govorila bosta Dario Varin in Lucijan Padovan. Ob istem času bodo proslavljali delavski praznik v Miljah, kjer bo spregovoril pokrajinski tajnik CGIL Burlo.

V popoldanskih in večernih urah bo letos mogočna manifestacija v Bazovici. Prireja jo prvič Tržaški partizanski pevski zbor. Ljudsko slavje v Bazovici bo trajalo od 14. do 24. ure. Ob tej priložnosti bosta govorila vsedržavni predsednik ANPI Arrigo Boldrini ter pokrajinski tajnik ANPI Vladimir Kenda. Slavje se bo nadaljevalo z bogatim kulturnim sporedom. Nastopili bodo ricmanjska godba na pihala, Tržaška folklorna skupina iz Dijaškega doma ter seveda Tržaški partizanski pevski zbor z recitatorjem Julijem Guštinom ter pod vodstvom Oskarja Kjudra, ki je pred kratkim, ob priliki nastopa v gledališču Verdi, kjer je bila letos proslava 25. aprila, prejel od pokrajinskega AN PI diplomo in knjigo «Ukana» kot priznanje za njegovo požrtvovalno delo in umetniško vodstvo pri partizanskem zboru, ki tako vestno tolmači tradicijo partizanske pesmi med tu živečima narodnostima.

Sledila bo prosta zabava s plesom ob zvokih orkestra «Pomlad», delovali pa bodo seveda dobro založeni kioski s pristno domačo kapljico, z domačim kruhom ter drugimi pristnimi jedačami. Občinstvo si bo obenem lahko ogledalo zanimivo razstavo o Tržaškem partizanskem zboru, ki so jo pripravili v prostorih Bazoviškega doma.

Podobna manifestacija bo tudi v Škednju, ki jo skupno prirejajo razne politične in kulturne izvenparlamentarne organizacije. Na sporedu, ki se bo začel ob 16. uri, bodo razne razstave, govori, glasbeni nastopi ter nastop gledališke skupine «Nuova scena».

OBVESTILO

Sporočamo cenjenim strankam, da ponovno posluje

AGENCIJA ŠT. 9 V ROJANU

v popolnoma prenovljenem sedežu, Ul. L. Stock 3

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

Pri referendumu gre za osebno prepričanje

Referendum o razporoki: zgrešena politika v zgrešenem trenutku in v zgrešeni družbi. Tako je označil dogajanje okoli razporoke znan katoliški duhovnik. In res, danes lahko samo obžalujemo, da je do tega in takega referenduma sploh prišlo. Referendum imamo namreč v trenutku, ki je najmanj primeren, v trenutku težke politične in gospodarske krize v Italiji. In namesto, da bi vse naše sile usmerjali v reševanje perečih problemov, trošimo milijarde lir in zapravljamo dragocen čas za to, da razpravljamo o takem problemu kot je razporoka, ki bi končno morala biti vprašanje vesti vsakega posameznika.

Ker pa smo že prišli do tega nesrečnega glasovanja, menim, da je o tem vprašanju važno javno razpravljati in jasno izpričati svoje stališče. Proti osveščanju človeka so lahko le nazadnjaške in reakcionarne sile. Le človek, temeljito seznanjen s problemi, je lahko v svoji izbiri svoboden. V nasprotnem primeru ga lahko demagoške sile pogojujejo po svoji volji z visokodonečimi frazami in napačnim informiranjem.

Referendum: tu sploh ne gre več za vprašanje razporoke kot take. Preveliki politični interesi in spletke na račun italijanskega ljudstva in demokracije so vmes, da bi lahko brezskrbno oddali svoj glas na volišču ne meneč se za posledice naše odločitve. In v primeru, da zmagajo znane desničarske, klerikalne in fašistične sile, so lahko te posledice izredno nevarne. Še posebno za nas Slovence.

In vendar, ne glede na močno politično obeležje, ki ga ima referendum, za takojšnjo odločitev zadošča že samo vprašanje: razporoka da ali razporoka ne? To predvsem za katoličana, kot sem sam, in kot je — vsaj na papirju — večina volivcev.

Osebno se ne mislim razporočiti, ker menim, da je ljubezen v družini porok za dosmrtno vez, ki ji nič ne more do živega. Seveda predpostavlja družinska enotnost ljubezen in na tej tudi izključno sloni.

Ce ljubezni ni več, tedaj tudi družine ni več. Ostane le še formalnost, zunanji videz, na zunaj pobeljeni grob. V veliki večini primerov pa še ta ne. Družina brez ljubezni je eno samo nerazumevanje in nestrpnost, ki ju nekrivi otroci morajo vdihavati vsak dan. Tak položaj lahko razporoka samo razčisti in uredi, vsekakor ga pa ne ustvarja, kot perfidno trdijo nasprotniki razporoke.

Katoličanu je cerkvena poroka nerazvezljiva vez, ki je ne gre razdirati. Pri referendumu pa ne gre za cerkveno vprašanje, temveč za civilni, državni zakon. Če kdo ne verjame v Boga, ki je ljubezen in porok za enotnost družine, mu jaz v primeru razsula njegovega zakona ne morem braniti, da se kot italijanski državljan posluži civilnega zakona o razporoki. To je stvar njegove vesti in njegove svobodne odločitve. S svojim glasom ne smem kratiti njegove svobode.

Razni dobro znani moralizatorji javnega življenja zavračajo tako stališče s trditvijo: če si sam v nekaj prepričan, si dolžan, da se za tisto zavzameš in ne glasuješ proti svojemu prepričanju. Morašt torej glasovati za podobo idealne družine, kot si jo sam želiš.

Takim glasnikom lahko odgovorimo zelo preprosto: jaz lahko svoj ideal družine drugim samo predlagam in to lahko najbolje storim s svojim zgledom in življenjem. Ne morem in ne smem pa svojega ideala družine drugim vsiljevati. Ne smem svojega ideala vsiljevati nesrečni manjšini — v zadnjih treh letih se je poslužilo zakona o razporoki le 0,3 odstotka prebivalstva, velika večina katerih je živela ločeno že več desetletij, in število prošenj za razporoko nenehno pada: to so dejstva. Ne smem svojega ideala vsiljevati nesrečni manjšini, pri kateri sploh ne moremo več govoriti o družini. To je skrajno nedemokratično in nekrščansko.

In končno, ali ni bolj verjetno, da bomo imeli bolj zdrave in trdne družine v primeru, ko nerazdružljivost zakona ne bo nekaj vsiljenega od zgoraj, ampak stvar svobodne izbire?

Navajam še zanimivo izjavo, ki jo je dal med volilno kampanjo neki fašistični poslanec. Dejal je: «Če ostane v veljavi razporoka, bo lahko vsak lahkomiseln mož, kratko malo odslovil svojo ženo, si poiskal drugo in po petih ali sedmih letih dobil avtomatsko možnost razporoke in ponovne poroke. To lahko privede edino do popolnega razsula, ko odpade še zadnja garancija reda in enotnosti v državi.»

Takemu perfidnemu in demagoškemu besedičenju ni težko odgovoriti. Če imajo zagovorniki razporoke in predvsem fašisti tako malo zaupanja v človeka, v njegovo zrelost in v njegovo svobodo — in svoboda pomeni prav zavestno odločati se za stvar, o kateri si prepričan, da je prava — potem lahko res razumemo zakaj omenjeni poslanec misli, da so le on in njegovih nekaj pajdašev zreli za odločanje v državi, v kateri bi hoteli vzpostaviti svoj red in voditi po svoji volji trop ubogih, nezrelih cuckov. Na to lahko odgovorimo NE!

Če verujemo v človeka, potem lahko 12. maja glasujemo na referendumu samo na en način in sicer: NE! NE! in NE!

Peter Suhadolc

VAL OGORČENJA ZARADI BOMBNEGA ATENTATA PRI SV. IVANU V TRSTU

V vseh slovenskih šolah na Goriškem so profesorji in učitelji stavkali

Protestno resolucijo so šolniki poslali predsedniku republike in drugim vladnim činiteljem - Protest dijakov, kulturnih ustanov, političnih strank - Zakaj je RAI-TV molčala o atentatu? - Danes stavka in sprevod slovenskih in italijanskih dijakov

Slovenska javnost v Gorici je prav tako prizadeta kot na Tržaškem zaradi gnusnega dinamitnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu. Zaradi tega je bil odziv na proglas Sindikata slovenske šole, ki je oklical stavko v vseh slovenskih šolah za včerajšnji dan, popoln. Profesorji in učitelji so kompaktno stavkali, šolniki in dijaki so se včeraj zjutraj ločeno sestali ter sestavili protestne resolucije. Delegacija šolnikov in dijakov je odšla v Trst na protestno demonstracijo, da bi s svojo prisotnostjo dokazala solidarnost goriških Slovencev tržaškim bratom, ki so bili tako hudo prizadeti.

Tajništvo sindikata slovenske šole se je na izredni seji sestalo v nedeljo popoldne in proglasilo splošno protestno stavko. Včeraj zjutraj so se šolniki zbrali na skupnem sestanku in po živahni debati sprejeli protestno resolucijo, ki so jo poslali predsedniku republike, predsednikoma senata in poslanske zbornice, predsedniku vlade in notranjemu ministru, predsedniku deželne vlade in deželnega sveta, goriškemu prefektu, goriškemu šolskemu skrbniku, vladnemu komisarju v Trstu, osrednjemu vodstvu RAI-TV v Rimu, krajevnemu slovenskemu in italijanskemu tisku.

Resolucija je naslednja:

«Slovenski šolniki, zbrani na zborovanju, ki ga je sklical sindikat slovenske šole v Gorici dne 29. aprila so sprejeli naslednjo resolucijo.

Navzoči so z ogorčenjem vzeli na znanje vest o podlem atentatu na sedež slovenskih šol pri Sv. Ivanu v Trstu. Ob tem zločinskem dejanju protislovenskih sil v naši deželi

obsojajo

hujskaški govor neofašističnega kolovodje Almiranteja, ki je v svojem znanem govoru v Trstu podžgal protislovenske skrajneže h genocidu na Slovence;

odgovorne oblasti, ki dopuščajo slična nedemokratična izzivanja;

zločinski atentat pri Sv. Ivanu, v katerem vidijo posledice Almirantejevega hujskanja.

Z obžalovanjem ugotavljajo, da sta italijanska televizija ter nacionalni program italijanskega radia v svojih oddajah ta atentat popolnoma zamolčala ter s tem prikrila fašistični zločin širši italijanski javnosti.

Zahtevajo

naj pristojne oblasti prepovejo vsako hujskanje zoper mirno sožitje med državljani obeh narodnosti v naši deželi;

naj prepovejo vsako javno zborovanje misovskim kolovodjem v tukajšnjih obmejnih pokrajinah;

naj uvedejo kazenski postopek proti poslancu Almiranteju;

naj se resno in hitro izvede preiskava in se izsledijo krivci atentata ter se po zakonu kaznujejo;

javna sredstva obveščanja naj s svojim molkom ne dajejo potuhe fašističnim zločincem;

slovenske javne ustanove, zlasti šole, naj se varnostno zaščitijo;

parlament naj čimprej izglasuje zakon o globalni zaščiti slovenske skupnosti v Italiji.

Pozdravljajo vse demokratične sile v naši deželi, ki so pokazale solidarnost s Slovenci v italijanski republiki ob podlem atentatu na slovenske šole v Trstu.»

V klubskih prostorih na Verdijevem korzu so se medtem sestali dijaki treh slovenskih višjih srednjih šol v Gorici, klasičnega liceja «Primož Trubar», učiteljišča «Simon Gregorčič» in trgovskega zavoda. Dijaki so bili ogorčeni nad podlim in barbarskim atentatom na slovensko šolo v Trstu.

Sestavili so sledečo resolucijo:

«Enotni dijaški odbor vseh treh slovenskih srednjih šol v Gorici ogorčeno obsoja fašistični atentat na slovensko šolo v Trstu. Po Almirantejevem govoru v Trstu, ki ga je imel prejšnji teden, na katerem je hujskal «kamerate» na uničevanje «slovenskega bacila» na tem delu italijanske države, so fašistični zločinci začeli dobesedno slediti izrečenim besedam svojega voditelja. Zato slovenski dijaki v Gorici zahtevamo od ustreznih oblasti, da preprečijo take fašistične provokacije in da začnejo izvajati zakon Scelba iz leta 1952, ki prepoveduje reorganizacijo fašistične stranke.»

Protestne izjave so sestavile tudi politične stranke in druge organizacije. Mestna sekcija KPI je izdala noto že v nedeljo. V njej je rečeno, da se v okviru kampanje za referendum puščajo proste roke najbolj reakcionarnim fašističnim elementom, ki pri nas ne skrivajo revanšistične in protislovenske osti. Almiranteju ni po godu mirno sožitje med Slovenci in Italijani. Komunisti protestirajo proti toleranci, ki jo oblasti kažejo do fašistov.

Posoška federacija PSI izraža v svoji noti solidarnost še enkrat prizadetemu slovenskemu prebivalstvu. Ugotavlja, da je Almirantejevo ščuvanje k odpravi «slovenskega bacila» našlo takoj izvrševalce, ki so položili bombo pred slovensko šolo. Fašisti skušajo obnoviti vzdušje iz časa med dvema vojnama in odpraviti sožitje na italijansko - jugoslovanski meji. Socialisti ugotavljajo, da skušajo fašisti v tem trenutku, ko je pred nami referendum, ustvariti v državi teroristično vzdušje, ki tako prija «ljubiteljem» trdne države.

Goriško tajništvo Slovenske prosvetne zveze izraža svoje ogorčenje nad podlim zločinskim atentatom, ki je prizadel ne le tržaške Slovence marveč vse Slovence, ki žive v mejah italijanske republike. Atentat je posledica fašističnega hujskanja k narodnostni mržnji in prevelike tolerance oblasti do fašistov, ki so v zadnjem času pokazali svoje pravo lice tudi na Goriškem.

„Združenje staršev slovenske gimnazije - liceja «Primož Trubar» v Gorici, «ob podlem napadu na slovensko šolo v Trstu, ki je delo fašističnih kriminalcev kot posledica ščuvanja njihovega kolovodje Almiranteja na fizično obračunavanje in iztrebljenje Slovencev v zamejstvu, energično protestira proti takim sovražnim izbruhom fašizma in poziva pristojne oblasti, da z učinkovitimi in energičnimi ukrepi enkrat za vselej onemogočijo delovanje teh sil, ki so sramota za ves narod ter da zajamčijo neovirano delovanje slovenskih šol in vseh naprednih inštitucij v okviru republiške ustave.»

Protestno resolucijo so izdali tudi nekateri kulturni krožki, ki so v zadnjem času prevzeli skupno pobudo obveščanja goriške javnosti o raznih sločinskih aspektih fašizma. To so «Rinascita», «Salvemini», «Incontri di frontiera aperta», «Per la libertà della cultura», «Oton Župančič», ACLI, «Impegno cristiano».

Tudi pokrajinska tajništva šolskih sindikatov CGIL, CISL in UIL so sestavila protestno resolucijo zaradi bombnega atentata na slovensko šolo v Trstu. Ko izražajo protest proti atentatu, šolski sindikati ne morejo mimo dejstva, da je bila slovenska šola diskriminirana, posebno v zadnjem času, ko je šolska oblast prepovedala pošolski pouk slovenskega jezika v Brdu in Teru v Beneški Sloveniji. Šolski sindikati izražajo solidarnost osebju slovenskih šol in se obvezujejo, da bodo slovensko šolo branili proti fašističnim zločincem ter se borili za skupno dosego pravic, ki jih slovenska šola še ne uživa.

Protestno noto je sestavilo tudi osebje italijanske obrtne šole na Trgu Catterini. Osebje te šole izraža ogorčenje zaradi podlega atentata in poudarja pravico, ki jo ima slovenska manjšina, da se na vseh področjih svobodno izraža.

Prosvetno društvo «Naš prapor» iz Pevme, Štmavra in z Oslavja je z ogorčenjem sprejelo vest o bombnem atentatu, ki so ga fašisti izvršili v soboto zvečer na slovensko šolo v Ulici Caravaggio. Zahvaliti se je treba le golemu naključju, da ni bilo v stavbi nikogar in da ni prišlo do človeških žrtev. Po hujskanju fašističnega kolovodje Almiranteja, ki je na zborovanju v Trstu pozival in ščuval k fizičnemu obračunavanju proti Slovencem, so se njegove teze uresničile. PD «Naš prapor» poziva vse pristojne oblasti, naj takoj izsledijo krivce ter jih ustrezno kaznujejo.

Vest o atentatu na slovensko šolo v Trstu, ki je zadnji člen v verigi fašističnega delovanja v naši državi, so člani Mladinskega krožka Gorica z ogorčenjem sprejeli ter obsojajo taka početja, ki so proti vsem principom demokracije in dobrega odnosa med tu živečimi Slovenci in Italijani.

Medšolski odbor, v katerem so združeni dijaki slovenskih in italijanskih višjih srednjih šol, je za danes proglasil protestno stavko goriških dijakov. Ti bodo šli v sprevodu po glavnih mestnih ulicah in tako izrazili svoj protest proti podlemu fašističnemu atentatu.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Provvidenti, Travnik 34, tel. 2972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72341.

OB PRILIKI PRVOMAJSKIH PRAZNIKOV

Drevi bodo odprli v Števerjanu tradicionalno vinsko razstavo

Jutri bogat program na popoldanski prireditvi

Drevi ob 20.30 se prične v Števerjanu, v Dvoru, letošnje prvomajsko praznovanje. Odbor vinogradnikov iz Števerjana in z Oslavja bo odprl tradicionalno vinsko razstavo s pokušnjo. Ta razstava je bila med prvimi, na katerih so prikazovali števerjanska vina in dosegli so tudi uspeh.

Ob nocojšnji otvoritvi bo po priložnostnih govorih zapel domači mešani zbor društva «Briški grič». Drevi bodo odprli tudi razstavo slovenske knjige ter kiosk s srečolovom.

Jutri bo v Števerjanu velika prvomajska manifestacija. Zbor bo ob 15.30 na Trgu svobode, odtod bo sprevod z godbo na čelu do Dvora. Najprej bo tu nastopila godba na pihala iz Anhovega, nato bosta na sporedu priložnostna govora. Govorila bosta v slovenščini deželni poslanec Dušan Lovriha, izvoljen na listi KPI in v italijanščini poslanec Giovanni Mosca, vsedržavni podsekretar PSI in nekdanji podsekretar CGIL. V kulturnem delu programa bodo nastopili folklorna skupina iz Preddvora na Gorenjskem, pevska zbora «Bojan» iz Dornberka in «Tabor» z Opčin. Sledil bo ples, pri katerem bo igral orkester «The Lords». Tudi letos je za organizacijo poskrbelo domače prosvetno društvo «Briški grič».

Predstavniki GZ na ogledu ESPOMEGO

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Andrej Verbic, ki sta ga spremljala Popovič in Burger, funkcionarja zbornice, so se včeraj na trgovski zbornici v Gorici pogovarjali s predsednikom Lupierijem.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—21.30 «Due contro la città». A. Delon in J. Gabin. Barvni film.
CORSO 17.15—21.30 «L'urlo di Chen terrorizza anche l'Occidente». B. Lee in N. Miao. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.15—21.30 «I figli chiedono perchè». U. Orsini in R. Dexter. Barvni film.
VITTORIA 16.30—21.30 «Un modo di essere donna». A. Marciani. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 16.30—21.30 «Campa carogna che la taglia cresce». G. Garko in S. Boyd. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 14.00—22.00 «Il viaggio». Barvni film.
EXCELSIOR 14.00—22.00 «Un tipo che piace». Barvni film.
PRINCIPE 14.00—22.00 «Serpico». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Portret nimfomanke», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Sam v boju s tolpo», španski barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Naslednik», francoski barvni film ob 19.30.
RENČE «Trgovina s seksom», francoski barvni film ob 20.00.
PRVAČINA Prosto.

V Doberdobu umrl brivec Bepi Ulian

Včeraj popoldne je velika množica vaščanov, prijateljev in svojcev spremila k zadnjemu počitku na doberdobsko pokopališče brivca Jožefa Uliana. Pokojni Bepi Furlan, ki je bil doma iz Rude v Furlaniji, si je s svojim poklicem pridobil veliko prijateljev v vasi in okolici. V Doberdob se je priselil takoj po vojni, kjer so že več let stanovali njegovi starši s številno družino. Pred sedmimi leti mu je umrla žena Zaira Rossi. Huda bolezen je brivca zajela pred poldrugim mesecem, zaradi katere je moral v sanatorij. Umrl je v soboto ponoči, ko mu je bilo komaj 56 let.

Pred leti je bil med ustanovitelji prvega športnega društva v vasi, pozneje pa je njegovo delo prevzel sin Giorgio, ki je sedaj ostal sam brez staršev. Giorgio, ki je zaposlen v tržiški ladjedelnici, si je s svojo vztrajnostjo in marljivostjo na športnem področju pridobil v vasi spoštovanje in hvaležnost vaščanov. Že od ustanovitve ŠZ Mladost je trener nogometne ekipe in več let predsednik balinarskega društva Gradina.

Ob prerani izgubi očeta mu prijatelji in znanci s športnega in javnega življenja v vasi izražajo globoko sožalje.

SOŽALJI

Prosvetno društvo «Jezero» iz Doberdoba izreka sinu Giorgiu, ob izgubi očeta Jožefa Uliana, globoka sožalje.

Balinarsko društvo «Gradina» iz Doberdoba izreka svojemu predsedniku Giorgiu Ulianu ob izgubi dragega očeta Jožefa globoko sožalje.

Včeraj so v Doberdobu pokopali

Jožefa Uliana

(brivca)

Ob tej bridki izgubi izraža športno združenje «Mladost« iz Doberdoba globoko sožalje sinu Giorgiu, trenerju domače nogometne ekipe.

Doberdob, 30. aprila 1974

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

ODLOČNA OBSODBA FAŠISTIČNEGA ATENTATA NA SLOVENSKO ŠOLO

Delegacija pokrajinskega sveta danes pri prefektu

Tudi goriški pokrajinski svet, ki se je sinoči sestal na redni seji, je ostro obsodil fašistični atentat na slovensko šolo v Trstu. Uvodoma je predsednik dr. Bruno Chientaroli označil atentat kot podlo fašistično kriminalno dejanje, ki skuša vnesti med naše ljudi sovraštvo. Izrazil je solidarnost učencem in šolnikom prizadete šole in dejal, da je to znak političnega kriminala.

Socialistični svetovalec Marko Waltritsch je ugotovil razloge za atentat v podlem in provokatorskem govoru fašističnega kolovodje Almiranteja v Trstu, kjer je ščuval k fizičnemu obračunavanju s Slovenci. Dejal je, da smo Slovenci v naši deželi dovolj pretrpeli za časa fašizma in po njem, da pa so se v zadnjem času vzpostavili prijateljski odnosi med slovenskim in italijanskim prebivalstvom, kar ni po godu fašistom, ki nas skušajo svet popeljati v ozračje terorizma. V imenu socialistične skupine je Waltritsch predlagal resolucijo in predlagal, da bi šla delegacija pokrajinskega sveta k prefektu.

Komunistični svetovalec Tullio Paiza je dejal, da prihaja do provokatorskega ozračja ne le pri nas, marveč tudi v mednarodnem merilu. Omenil je provokacije fašistov na Goriškem in v naši deželi, napad na stavkajoče ob priliki zadnje stavke na goriškem Korzu. Oblasti ne smejo več tega dovoljevati. Krivce morajo prijeti in obsoditi. Tudi on je predlagal svojo resolucijo v imenu svetovalcev KPI.

Med številnimi protestnimi medklici je govoril nato fašist Baiocchi, za njim pa je spregovoril liberalec Ezio Lugnani, ki je prav tako obsodil nasilje na račun Slovencev in zaželel boljše odnose med Italijo in Jugoslavijo.

Demokristjan dr. Rolando Cian je dejal, da je skoraj neverjetno, da o tem diskutiramo danes, ko se Portugalska osvobaja fašizma in ko Russelovo sodišče obsoja fašistični režim v Čilu. Nasilje proti Slovencem v taki obliki, kot ga je predlagal Almirante, je zločinsko, zaradi tega je treba taka dejanja obsoditi. Zaželel je enotnost pokrajinskega sveta v tem primeru.

Načelniki demokratičnih skupin so nato sestavili skupno resolucijo, v kateri se obsoja podli atentat, ki je posledica Almirantejevega ščuvanja, ter se izraža želja, da se obnovijo prijateljski odnosi s sosedno Jugoslavijo z medsebojnim dogovarjanjem med prizadetima državama. Delegacija pokrajinskega sveta pa bo protestirala pri prefektu in ministru za notranje zadeve.

Tudi enotna sindikalna federacija je sinoči izdala protestno sporočilo in poslala solidarnostne telegrame prizadetim šolnikom in učencem v Trst.

Šušmelj predsednik skupščine Nova Gorica

Včeraj se je konstituirala skupščina občine Nova Gorica ter na svoji seji po delegatskem sistemu izvolila predsednika Jožeta Šušmelja, podpredsednika Antona Slapernika ter predsednika izvršnega sveta, ki je operativni organ skupščine, dr. Vinka Mozetiča.

Včeraj so imele svojo prvo sejo tudi ostale občinske skupščine severne Primorske. V Ajdovščini so za predsednika skupščine izvolili Martina Greifa, za podpredsednika Ladislava Batagelja, za predsednika izvršnega sveta pa Metoda Ceketa. Predsednik skupščine Tolmin je Anton Ladava, predsednik izvršnega sveta pa Zvonko Uršič, predsednik idrijske skupščine pa Cvetko Šulgaj.

OB RAZSTAVI V KROMBERŠKEM GRADU

V zgornjem Posočju počasi opuščajo nekdaj številne ovčje planine

V kromberškem gradu imajo sedaj odprtih več razstav

V kromberškem gradu je odprta etnološka razstava o ovčjih planinah v porečju gornje Soče. V dveh večjih prostorih je zbranega veliko gradiva, ki priča o načinu življenja in dela ovčarjev ter o gospodarskem pomenu te dejavnosti za tolminskega človeka. Etnolog Naško Križnar, ki je pripravil razstavo, je ob njenem odprtju predstavil javnosti tudi krajši filmski zapis o ovčarstvu.

Razstava je vredna pozornosti iz več ozirov. Pripravljena je bila z izredno skrbjo in poznavanjem problematike, spričo česar je moč govoriti o njeni znanstveni vrednosti. Hkrati pa že nakazuje tudi potrebo po nadaljnji strokovni obdelavi gradiva ter njegovi publicizaciji. Posebno pomembna pa je za tolminsko, ker priča o eni najpomembnejših gospodarskih dejavnosti v preteklosti posočja.

Avtor razstave je ob enomesečnem terenskem delu obiskal kakih petnajst planin, kjer so nekoč ali še zdaj pasejo ovce. S posebnim vprašalnikom se je obračal tudi na domačine v zaselkih gornjega Posočja ki so mu dali potrebne informacije, da je kar najbolj slikovito predstavil v besedi, sliki ter s predmeti značilnosti ovčereje, ki s spreminjanjem načina življenja posoškega človeka vse bolj izgublja gospodarski pomen ter se ohranja vse bolj kot etnografska značilnost.

Z izjemo Možnice so vse ovčje planine na nadmorski višini nad 1000 metrov. Z ovčerejo v večjem obsegu se ukvarja iz vasi v gornjem Posočju morda le še kakih 100 gospodarjev, ki spuščajo poleti v planine morda do tisoč ali komajda kaj več ovac. Značilno bovško ovco, ki je sicer dobra mlekarica, skušajo v zadnjem času poplemeniti z drugimi ovcami, ki dajejo boljšo in več volne. Sedaj so «žive» le še tri planine in sicer planina Za skalo, kjer je bilo lani na paši 192 mlečnih ovac 17 gospodarjev, Duplje, kjer se je paslo 350 ovac 35 gospodarjev in Mangrt, kjer je imelo lani 23 gospodarjev 250 ovac. Seveda se pasejo ovce tudi po pašnikih v bližini naselij, kjer pa so lastniki neorganizirani. Naško Križnar ugotavlja, da bi planine z ohranjenimi objekti lahko nudile možnosti za mnogo večji obseg ovčereje. Vrsta objektivnih razlogov pa govori za to, da bo ovčereja v prihodnje imela še manjši gospodarski pomen za prebivalce Posočja ter bo ostala v zgodovini tega območja le kot etnografska značilnost.

Raziskave so namreč pokazale, da že zdaj lahko govorimo o izjemno velikem krčenju te dejavnosti. Do 1942. leta je bilo opuščenih pet planin, kjer so nekoč pasli pastirji ovce, od 1947 pa do 1970 nadaljnjih 10 planin. Medtem ko so se z nekaterih planin pastirji selili nižje, je drugod ugasnilo zanimanje za rejo ovac.

Predavanja

Klub «Simon Gregorčič» priredi v četrtek, 2. maja, ob 20.30 v klubskih prostorih predavanje dr. Mirka Jutrška na temo «Slikar Matija Jama». Klub «S. Gregorčič» priredi v soboto, 4. maja, avtomobilski izlet v Ljubljano na ogled razstave Matije Jame, ki je v Moderni galeriji. Zbirališče pri obmejnem prehodu Rdeča hiša ob 14. uri.

4° espomego
C.C.I.A.A. - GORICA
SEJEM ZA VZHOD
27. APRIL 6. MAJ
ČEŠKOSLOVAŠKA MADŽARSKA - ITALIJA AUSTRIJA - JUGOSLAVIJA
URNIK ZA OBISKOVALCE:
10. — 13., 15.30 — 22.
Vsak večer tipična madžarska restavracija s cigansko glasbo

PRED DNEVI V PREŠERNOVEM GAJU V KRANJU

SPOMENIK BIDOVCU IN TOVARIŠEM JE SPREJELA V VARSTVO MLADINA

Na svečanosti sta govorila Gortanov tovariš Ladavac in član nekdanje «Borbe» Drago Žerjal - Svečanost je bila v četrtek, 25. t. m.

V četrtek 25. t.m. smo proslavljali dan razpada nacističnih in fašističnih sil v Italiji. S tem dnem se je zaključilo tragično obdobje svetovne zgodovine, ki je bilo — še posebno za nas Slovence, na Primorskem — izredno trdo, polno gorja in trpljenja. Ni bil zgolj slučaj, da je bila prav 25. aprila v Kranju ganljiva slovesnost: izročitev spomenika, postavljenega v čast prvim žrtvam fašizma v Istri in na Primorskem.

Takoj po prvi svetovni vojni, ko so morali mnogi Slovenci zapuščati svoje domove na Primorskem in se seliti v Slovenijo ali drugam po Jugoslaviji, se je v Kranju zbrala dokaj velika kolonija primorskih emigrantov. Mladina je ustanovila emigrantsko društvo «Zarja», ki je imelo namen združevati in politično vzgajati vse begunce. Društvo je bilo izredno aktivno in je z veliko pozornostjo sledilo vsem političnim dogodkom na Primorskem in v Italiji. Med drugim so njeni člani z ogorčenjem in zaskrbljenostjo sledili procesu proti slovenskim rodoljubom, ki se je zaključil s smrtno obsodbo štirih rodoljubov, ki so bili ustreljeni v Bazovici. Še isto noč so pripadniki društva Zarja postavili v Prešernovem gaju v Kranju spomenik v spomin padlim.

To je bila le skromna lesena piramida z odsekanim vrhom. Društvo je kasneje sprožilo akcijo med študenti, da bi se postavil dostojnejši spomenik. V letu dni so bila zbrana potrebna sredstva in leseno piramido je zamenjala kamnita. V njej je vzidana bronasta plošča z imeni in datumi usmrtitve Gortana in Bidovca, Marušiča, Milosa ter Valenčiča. Originalno ploščo so med drugo svetovno vojno skrile aktivistke OF tako, da se je lahko ohranila do naših dni.

Spomenik je do danes ostal last društva Zarja. Pred časom pa se je porodila v odboru za proslavo bazoviških žrtev iz Trsta misel, da bi se spomenik izročil naslednikom društva. Idejo je nemudoma osvojila Občinska konferenca Zveze mladine Slovenije za mesto Kranj in tako je bila prav na dan 25. aprila tega leta v Kranju svečanost izročitve spomenika v varstvo Zvezi mladine.

V Prešernovem gaju so se zbrali stari člani emigrantskega društva Zarja, predstavniki vojske in borčevskih organizacij s svojimi zastavami, predstavniki odbora za proslavo bazoviških žrtev, generalni konzul SFRJ v Trstu dr. Trampuž, predstavniki oblasti, mladine iz Kranja in prebivalstvo. Pred spomenik je prvi stopil Istran Ladavac, ki je sedel na zatožni klopi skupaj z Vladimirom Gortanom. Kot 17-letni mladenič je bil obsojen na trideset let zapora zaradi protifašističnega delovanja. Spomnil nas je na tiste čase, ko nismo smeli govoriti hrvatsko ali slovensko, ko je že sama pripadnost slovenskemu oziroma hrvatskemu narodu pomenila nevarno politično opredelitev.

Za njim je spregovoril Drago Žerjal, bivši predsednik društva Zarja. Govornik nam je prikazal tedanje stanje na Tržaškem in omenil skupino revolucionarjev, ki so se zbrali v organizaciji «Borba». Njen član si lahko postal le, če si bil aktiven protifašist. Drago Žerjal je podčrtal, da je spomenik v Kranju prvi spomenik na svetu, postavljen v spomin žrtvam fašizma.

Na koncu je spregovoril še predstavnik mladine iz Kranja Sandi Ravnikar, ki je med drugim ugotovil, da so trenutki v zgodovini vsakega naroda, ki pomenijo prelomnico. Taka prelomnica je bil za Slovence odpor proti fašizmu, ki se je začel za primorske Slovence mnogo prej kakor pred drugo svetovno vojno. Podčrtal je tudi obvezo mladine iz Kranja, da bo skrbno čuvala ideale padlih, katerim na čast je bil postavljen spomenik.

Sledilo je polaganje vencev in uradna izročitev spomenika.

Ob robu uradnega dela proslave smo lahko doživeli ganljive trenutke. Omenil bi le enega: opazili smo staro ženico — pravo primorsko babico — ki je v popolni tišini in zbrano sledila proslavi. Proti koncu slovesnosti se je prerinila med množico do spomenika in položila med vence skromen šopek rož; prižgala je tudi svečo in dejala «saj so tudi ti bili naši fantje». Kasneje sem izvedel, da je doma iz Kojskega, da se je vsa družina morala izseliti v Kranj in da je bil njen sin spomeničar.

Sveča je še dolgo gorela in nas spomnjala, da upanje ne sme nikoli ugasniti, tudi če je noč še tako temna.

ODO KALAN

Lepa Yvonne Elliman, ki igra v filmu «Jesus Christ Superstar» vlogo Mag dalene

3.000.000 let stari ostanki pračloveka

Konec lanskega leta je ameriški antropolog, Karl Johanson, prišel v Etiopiji do važnega odkritja. S tem odkritjem je bil pojav dvonogih, človeku podobnih bitij pomaknjen še za pol milijona let v preteklost. Fragmenti kosti noge in dela lobanje, stari okrog tri milijone let, so pripadali človekovemu predniku iz vrste avstralopitekusov, znanstveniki pa smatrajo, da ne more biti dvoma o tem, da je ta hodil samo po dveh nogah.

DO KAKŠNIH SKLEPOV SO PRIŠLI STROKOVNJAKI

Čim slajša je cigareta tem bolj je škodljiva

V Sovjetski zvezi vodijo kampanjo, ker poraba tobaka naglo narašča
Angleški znanstvenik je odkril vzrok, zakaj «ena cigareta kliče drugo»

Cigareta postaja čedalje pogosteje tarča kritike. Ne napadajo je le ljudje iz zdravstvenih krogov, pač pa tudi drugi strokovnjaki, ki jim je zdravje in splošno dobro počutje pri srcu. Potem ko so se s cigareto dolgo ukvarjali v raznih deželah, koder so prej ali slej prepovedali tudi sleherno reklamo cigarete in tobaka sploh, je prišla na dnevni red tudi Sovjetska zveza, kjer so se prav na sovjetski način lotili tega problema kampanjsko. In za to so tudi upravičeni. V lanskem letu so v Sovjetski zvezi «pokurili», to se pravi pokadili, 370 milijard cigaret, kar je zares ogromna količina. Če pa računamo, da v Sovjetski zvezi živi 250 milijonov ljudi, v ZDA pa 210 milijonov in da v istem času v ZDA so pokadili kar 620 milijard cigaret, pomeni, da pride v ZDA poprečno dvakrat več cigaret na državljana kot v Sovjetski zvezi. Vrhu tega velja dodati, da so ameriške cigarete sicer prijetneje pripravljene, zato veliko močnejše, kajti sovjetske so sicer v splošnem bolj močne, rekli bi raje «težje», hkrati pa manj nevarne, ker so bolj «prirodne» kot so ameriške, ki so močno «preparirane».

Sovjetski človek pa se ne ukvarja s temi «malenkostmi», pač pa ljudi na odgovornih mestih zaskrbljuje dejstvo, da se poraba cigaret naglo veča, kajti v Sovjetski zvezi so leta 1972 pokadili za 30 odst. več cigaret, kot so jih pokadili leta 1960, vtem ko se je število prebivalstva povečalo le za 16 odstotkov. Po statističnih podatkih imajo glavni delež pri tem povečanju ženske, kajti danes v Sovjetski zvezi kadi že 12 odst. žensk.

Za ta odstotek bi prav gotovo še ne mogli reci, da je visok v primerjavi s podatki v nekaterih drugih državah, toda če je SZ bolj redka ženska zrelih let, ki kadi, je med mladimi dekleti tista, ki ne kadi. Nekdo je glede tega rekel takole: V Sovjetski zvezi si je ženska kasneje prižgala cigareto, zato pa skuša sedaj zamujeno nadomestiti.

Deloma velja to tudi za moški del kadilcev. V Sovjetski zvezi kadi 63 odstotkov moških, kar ni malo pa tudi ne pretirano veliko. Toda redek, skrajno redek je mlajši človek, ki ne kadi. Razvada kajenja zajema torej vedno širše plasti. Anketa, ki jo je izvedel Leonid V. Orlovski, in ki je vzela v poštev 20 tisoč otrok starih od 8 do 17 let, je ugotovila, da kadi že 65 odstotkov dečkov v tej starosti in kar 27 odstotkov deklet. To pa so podatki, ki se lahko «kosajo» s katerokoli drugo deželo, ki je sicer na visokem glasu glede kajenja.

Da bi se temu odpomoglo, so se v Sovjetski zvezi lotili kampanje v širšem smislu. Pogosto vrtijo po kinomatografih nazorne filme o škodljivosti cigarete. Pa tudi o tem, kako kajenje ni lepo. Tako nazorno prikažejo kadilcu ali potencialnemu kadilcu, da cigareta veliko škoduje, da se kadilec trinajstkrat bolj izpostavlja nevarnosti raka ali čira na želodcu kot nekadilec itd.

Pogosto je tudi govor o tem, kako ni lepo, da kadilec ne upošteva najosnovnejših pravil omikanega življenja, ko si prižge cigareto ne glede na to, kaj bo rekla okolica.

Če se z vprašanjem tobaka in kajenja ubadajo intenzivneje v Sovjetski zvezi, ni nič drugače niti v Veliki Britaniji, kjer so rezultati proučevanja britanskih znanstvenikov vzbudili precej preplaha.

Kot drugod po svetu, so tudi v Veliki Britaniji že zdavnaj ugotovili škodljivost cigaretnega dima. Statistike govore, da je odstotek smrtnosti zaradi raka na pljučih višji od odstotka vseh drugih bolezni, ki jih povzročajo druge oblike raka. Prof. L. A. Elson, direktor zavoda za proučevanje rakastih obolenj, je ugotovil, da je v cigareti določena količina sladkorja, neznatna količina sladkorja, ki je zelo škodljiva, bolj škodljiva kot so druge sestavine, ki prav tako povzročajo rakasto obolenje. Sladkor namreč proizvaja posebno vrsto kisline, ta kislina zavira absorbiranje nikotina, s tem povzroča nelagodnost kadilca ali z drugimi besedami potrebo po naslednji cigareti, tako da se število pokajenih cigaret veča, z drugimi besedami se veča količina sladkorja, ki sam na sebi ni škodljiv, ki pa prispeva k nevarnostim ostalih sestavin tobaka, na primer nikotina, katrana in drugih dejavnikov, ki prispevajo k nastanku raka. Nevarnost bolezni se torej močno poveča.

Odkritje, do katerega so prišli na Angleškem je spodbudilo tudi druge, da so se lotili raziskav. Dr. Fenner iz Plymoutha je podprl trditve angleških strokovnjakov in dodal, da «sladka» cigareta «negativno vpliva na površino pljuč in pripravlja teren za nastanek raka», Dr. Fenner meni, da ima pri tem velik pomen tudi večja ali manjša strast v kajenju. Z večjo strastjo ali naslado nekdo vdihava tobačni dim, tem večji nevarnosti se izpostavlja.

Za dr. Fennerjem se je oglasil k besedi še prof. Penderton, ki je rekel, da nevarnost, ki naj bi jo predstavljal sladkor, še ni dokazana, da pa se število rakastih obolenj na pljučih veča bolj pri moških kot pri ženskah.

V zvezi z večjo ali manjšo nevarnostjo, ki da jo predstavlja katran ali sladkor, skratka cigareta, je bil najbolj drastičen dr. D. J. Dunwoody, ki je rekel, da je še najboljša pomoč proti cigareti — prenehanje kajenja.

V FILMSKIH KROŽKIH

Robert Bresson:

«Au hasard Balthazar»

Kinoforum v Ul. S. Pantaleone je imel tržaško premiero filma Roberta Bressona iz leta 1966 «Au hasard Balthazar» (Au hasard Balthazar), ki se nam zdi med najbolj uspelimi deli znanega francoskega režiserja.

V tem filmu privede Bresson svoj spiritualističen pogled na realnost do skrajnosti. Vse zaživi v filmu: osel - protagonist, ovce v zaključnem prizoru, kokoši, celo kamen ali drog električne mreže. To doseže Bresson s svojim hladnim slogom, ki išče v realnosti «dušo». Stališče je nedvomno asketsko, kaže pa, da nas lahko pritegne, saj je skrajna samota, v kateri so prikazane osebe in njihova dejanja (vsak akt, vsak detajl je razdrobljen), navsezadnje presunljiva zaradi zunanje hladnosti.

«Au hasard Balthazar» je prvi film, v katerem je igrala Anne Wiazemsky, Mauriacova nečakinja in pozneje Godardova žena. Bresson je odkril veliko igralk s hladno erotiko, a malo jih je zaslovelo v filmu (poleg Wiazemskyeve le Dominique Sanda in deloma Marika Green).

Peter Sasdy:

«Countess Dracula»

Peter Sasdy, ki nas je prepričal s filmom «Hands ob the Ripper» (Gli artigli dello squartatore) in deloma tudi s prejšnjim «Taste the Blood ob Dracula (Una messa per Dracula), jo je popolnoma polomil s filmom «Countess Dracula» (La morte va a braccetto con le vergini, 1970), in to kljub zanimivemu sižeju, zgodbi krvosese madžarske grofice Erzbeth Bathory (tudi Sasdy je Madžar) in njene hčere Ilone. Veliko bolj zanimiva je bila aktualizacija Belgijca Kümela v filmu «Le rouge aux levres» (La vestale di Satana), ki je tudi izvedel dosledno erotizacijo zgodbe, medtem ko je ta pri Sasdyju le zunanja.

Kümel je vsekakor razpolagal z dvema čudovitima igralkama, kot sta Delphine Seyrig in Andrea Rau, medtem ko nas protagonistka Sasdyjevega filma Ingrid Pitt, o kateri smo toliko brali, precej razočara. Seyrigova in Rauova sta pa bili med najzanimivejšimi fantastičnimi ženskami, med katerimi sodijo po našem (včasih ne glede na žanr filma) Barbara Steele, Gene Tierney, Ariadna Welter, Barbara Parkins, Elizabeth Hartman, Simone Simon, Barbara Shelley in malo drugih (h katerim bo treba pridružiti, po mnenju nekaterih, novo zvezdo Martine Beswick).

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 30. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

9.30 - 11.30 *Šola*
12.30 *Poljudna znanost: Obisk v muzej: Louvre*
12.55 *Dnevi Evrope: aktualnosti*
13.30 DNEVNIK
15.00 - 17.00 *Šola*
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za najmlajše*
17.45 *Program za mladino*
18.45 *Poljudna znanost: Kulturne aktualnosti*
19.15 *Nabožna oddaja Italijanske kronike* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Tribuna referenduma*
Srečanje med predstavnikom KD in predstavnikom neodvisne levice, ter med predstavnikom liberalne stranke in predstavnikom pobudnikov referenduma
21.30 *Preiskovalna policija*
VSILJIVEC
V tretji epizodi nanizanke z gornjim naslovom in v kateri ima v glavno besedo finančno straža, bo govor o mamilih. Smrt mladeniča, ki je zaposlen v neki rimski krojaški delavnici, sproži preiskavo v zvezi z razpečevanjem mamil. V avtomobilu mladeniča, ki je izgubil življenje v prometni nesreči, najdejo večjo količino mamil. Kapetan finančnih straž Puma začne brskati po spirali tihotapskega razpečavanja mamil. Prelevi se v fotoreporterja in se vrine v ambient, v kateremu je delal nesrečni mladenič. Hkrati pa Interpol sporoči, da so odkrili mrežo za razpečavanje mamil, ki izhaja iz Turčije, vodi pa v Italijo v Rim. Toda prav v trenutku, ko bi bili morali krivce zalotiti pri samem zločinu, se vse zruši. Kapetan Puma in podčastnik Di Iorio pa imata vendarle malo sreče in odkrijeta nekaj, kar jima da ključ za razreševanje zadeve. Na tak način ujameta šefa mreže prav v zadnjem trenutku.
22.30 DNEVNIK

DRUGI KANAL

18.15 *Poskusna oddaja za gluhoneme*
18.25 *Nove abecede*
18.45 *Športni dnevnik*
19.00 THUNDERBIRDS
TRIDESET MINUT PO 12. URI
Mesto večkrat pretrese vrsta strahotnih požarov, ki presunejo večino prebivalstva. Za požare je kriva zločinska organizacija, tako imenovana tolpa Erman, ki ji uspe zaplesti v zločine tudi poštene državljane, tako da so ti ljudje hkrati krivci in žrtve svoje dejavnosti. Mednarodna pomoč, ki ji je poverjena naloga, da ponovno uvede normalno stanje, poseže v dve tovrstni operaciji in ji uspe rešiti žrtve ter premagati tolpo.
20.00 *Ob 20. uri*
20.30 DNEVNIK
21.00 *Simfonični koncert*
Simfonični orkester iz Turina bo pod vodstvom Sergeja Bauda izvajal skladbo Musorgskega «Slike z razstave», ki jo je predelal Ravel
21.35 *Polpretekla doba:*
DOLGA POT VRNITVE
Dokumentarni film, ki ga je pripravil Alessandro Blasetti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 9.35, 10.05, 14.10, 15.35 *Šola*
Bodoči častniki, Gledališče, Ruščina, Vrtec, Znanstveni dnevnik, Negotin, Glasbeni pouk
16.25 *Šolska TV:* KOROŠKI KMEČKI UPOR LETA 1478
16.45 *Pinija*, pravljica za otroke
16.55 *Risanka*
17.10 OBZORNIK
17.25 KOŠARKA: JUGOSLAVIJA — ARGENTINA
Prenos iz Beograda
19.00 *Pozdrav prazniku*
Prenos iz Beograda
20.00 DNEVNIK
20.40 *Praznična reportaža: Heroji*
Je herojstvo enkratno dejanje? Kaj pomeni biti heroj danes? Na takšna vprašanja se bodo zvrstila razmišljanja petih slovenskih narodnih herojev. To so Albin Mali — Hočevar, Mira Svetina — Vlasta, Rudolf Hribernik — Svarun, dr. Aleš Bebler in Albert Gručen — Blisk
21.15 W. S. REYMONT: KMETJE
Poljska dramska nadaljevanka
Da bi mogli lože slediti današnjemu, tretjemu delu, bomo na kratko navedli vsebino drugega dela, ki je bil na sporedu prejšnji teden:
Smo jeseni na podeželju. Nedelja je. Počitek po naporih celega tedna je normalen. Ženske so si nadele svoja pisana krila, moški pa so si oblekli bele plašče. Prav tako tudi otroči. Počasi in slovesno se vsi odpravijo proti cerkvi. V Borynovi hiši so posedli k južini, vendar pride med gospodarjem in sinom Antkom do prepira ker stari Boryna ob vsaki priložnosti očita sinu in snahi, da živita od njegove miloščine. Medtem se je v gostilni, na robu vasi, zbrala množica ljudi, saj je krčma pomembno zbirališče vaščanov po maši, da se tu nekoliko pozabavajo in pogovorijo o domačih in tujih problemih. Naslednje jutro se množica voz in pešcev odpravi iz vasi v mesto, na semenj.
22.10 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

17.25 *Košarka:* JUGOSLAVIJA — ARGENTINA, prenos iz Beograda
20.00 RISANKE
20.15 DNEVNIK
20.30 DOLINA MIRU, jugoslovanski celovečerni film
22.00 MONGOLIJA, prvi del reportaže

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Komorni koncert; 19.10 «Smeh in greh» — šaljive zgodbe F. Mikuletiča; 19.20 Pravljice in pesmi za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 Verdijeva opera «Luisa Miller»; 21.40 Ritmične figure.

TRST

12.15 Kronike; 14.40 Tretja stran; 15.00 Program po željah; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja glasba; 9.00 Zbori in baleti iz oper; 10.45 Glasba in nasveti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Jugoslavija v svetu; 15.10 Polke, valčki in mazurke; 17.00 Program za mladino; 17.45 V našem studiu; 18.00 Parada orkestrov; 19.00 Zabavna glasba; 20.00 Glasba v večeru; 21.30 Večer ob rocku.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila; 7.10 Juranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Najboljši med najboljšimi; 12.10 Četrti program; 13.23 Strnjena komedija; 14.07 Filmska glasba; 14.40 Radijska priredba; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Plošče za poletje; 17.40 Program za mladino; 18.45 Sindikalno ekonomska panorama; 20.40 Tribuna referenduma; 21.30 Operni koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj? 8.50 Orkester; 9.05 Pred nakupi; 9.35 Radijska priredba; 9.55 Plošča za poletje; 10.35 Na vaši strani; 12.40 Glasbeno-govorni spored; 13.50 Kako in zakaj? 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 20.00 Plošče.

III. PROGRAM

9.30 Glasbeni spored za otroke; 10.00 Koncert za začetek; 11.40 Haydn in Bach; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Rossinijeva farsa «L'inganno felice»; 16.00 Plošče; 16.40 Mozartov Duet K. 424; 17.10 Strani iz albuma; 17.25 Enotni razred; 17.40 Jazz; 18.05 Skeči; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Podvodni nacionalni parki; 19.15 Večerni koncert; 20.30 Plošče; 22.30 Knjižne novosti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Branko Jurc: V pasti; 9.35 Zbor RTV Beograd; 10.15 V rapsodičnem tonu; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Zvoki in barve orkestra; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domači ansambli; 13.30 Priporočamo vam...; 14.10 Srečanja z glasbeniki: Bogo Leskovic; 14.40 Na poti s kitaro; 15.40 Minute z Vivaldijem; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 V. Trinkaus: Črna dolina — podlistek; 17.10 Koncertni oder; 17.45 Družba in čas — Iz Kidričevih misli; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Orkester RTV; 18.30 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Slov: zemlja v pesmi; 20.30 Radijska igra; 21.40 Lahka glasba; 22.15 Na ples in razvedrilo; 23.05 P. Neruda: Vrhovi Macha Pichuja.

Kakor obširneje poročamo na drugem mestu, so v nedeljo proslavili v Saležu tridesetletnico partizanske šole. Proslave, za katero je dalo pobudo domače prosvetno društvo «Rdeča zvezda», se je udeležilo zelo veliko ljudi, ki so napolnili občinsko telovadnico kot kaže spodnja slika. Na slavju sta nastopila zbor osnovne šole Salež - Zgonik in mladinski pevski zbor «Rdeča zvezda», ki ju vidimo na gornji sliki. Na slavju so bili nagrajeni nekdanji partizanski učitelji in sicer padli partizanski učitelj in aktivist Lojze Kokoravec - Gorazd, za katerega je priznanje sprejela njegova sestra Danica, Margerita Avber - Bizjak ter Stanko Zidarič, ki jih vidimo tu ob strani.

14. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE V. HERCEG

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Da bi mogli izkoristiti vse priložnosti, morate razpolagati s svojim časom. Ne bojte se kritik.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Trenutek je ugoden za vse, ki znajo biti drzni. Temelji se bodo izkazali za zelo trdne.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne dovolite, da bi vas okoliščine uničile. V čustvenem pogledu bo pobuda prišla od nasprotne strni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Danes ni priporočljivo, da v delu tudi nekaj tvegate. Ne zanesite se preveč na čustva.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne bo vam uspelo, da bi rešili dve nalogi hkrati. Ne bodite preveč popustljivi do osebe, ki vam je pri srcu.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Potegujte se samo na stvari, ki imajo trajno vrednost. V čustvenem pogledu več strpnosti.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Postavili si boste trdne osnove za bodočnost. Potrebno je, da se otresete lenobe.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Dan je primeren za finančne operacije. Zagotovljena je rešitev vašega srčnega vprašanja.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Razodenite svoje ideje nekomu, ki jih bo mogel razumeti. Dokaz privrženosti vam bo nudil zadoščenje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Rešili se boste iz nevšečne situacije. Primerno razumevanje z ljubljeno osebo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Na osnovi doseženih uspehov si boste zgradili trajno blagostanje. S svojo iskrenostjo boste napredovali.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Spore je moč rešiti samo s pomočjo diplomatskega čuta. Skušajte pozabiti na neko neprijetno doživetje.

NOGOMET

V A SKUPINI C LIGE

Po več uspehih ponovno poraz

Položaj Tržačanov se je na lestvici zopet poslabšal

Vigevano — Triestina 3:1 (3:0)

VIGEVANO: Giorgini, Tonelli, De Gasperi, Sala, Marini, Scorletti, Compagno, Desio, Basili, Bosetti in Graziani.

TRIESTINA: Marson, Sabbadin (Riva v 46. min.), Pomaro, Albicocco, De Luca, Brusadelli, Bertoli, D'Alessi, Dri, Rossi, Schillirò.

STRELCI: De Luca (avtogol) v 20. min., Graziani v 29. min., Basili v 43. min., Brusadelli v 62. minuti.

SODNIK: Marino iz Taranta.

Po seriji uspehov je v nedeljo prišlo do preobrata na igrišču Vigevana, ki je svoje goste gladko odpravil, najprej z avtogolom De Luce, nato pa še z goloma Grazianija in Basilija, ki je bil v off-sidu. Tržaški nogometaši so popolnoma odpovedali na celotni črti in se (razen v prvem delu srečanja) niso znali zoperstaviti domačinom. Nekoliko so se popravili šele v drugem polčasu, ko je uspelo Brusadelliju, ki je bil med najboljšimi na igrišču doseči častni gol. Tržaška obramba ni znala, nasprotno kot v preteklih srečanjih, najti pravega ritma in je bila v svojih posegih vse prepočasna in netočna. Napad pa praktično ni obstajal, čeprav se je v moštvo vrnil Bertoli, ki se je le malokrat dotaknil žoge. Precej dobro sta igrala D'Alessi in Rossi, vendar pa sta vse preveč stala na sredini igrišča.

Položaj Tržačanov se je z nedeljskim porazom odločno poslabšal in je le malo verjetno, da se bodo še rešili.

Nedeljsko kolo se je odlikovalo predvsem po velikem številu golov, saj je bilo doseženih kar trideset zadetkov. Najbolj se je pri tem odlikoval Udinese, medtem ko sta bila Alessandrii dovolj dva gola, da je odpravila Bolzano in nadaljuje sama svojo pot v B ligo s sedmimi točkami prednosti. Na dnu lestvice pa je Triestina spet izgubila in ji trda prede. Zmagati bi morala v nedeljo proti Gavinoveseju in upati vsaj na remi Clodiasottomarine, ki igra doma proti Bolzanu, da bi še ostala v boju za rešitev pred izpadom. Pozitivno pa je za Tržačane, da so prav njihovi najbližji tekmeci zgubili in se ni položaj preveč spremenil. Vendar pa je kaj malo verjetno, da bodo tržaški tretjeligaši dosegli v teh zadnjih tekmah kaj več.

Totocalcio

Bologna — Verona	2
Cagliari — Fiorentina	1
Inter — Juventus	2
L.R. Vicenza — Cesena	X
Lazio — Genoa	1
Napoli — Foggia	X
Sampdoria — Roma	X
Torino — Milan	1
Brescia — Ternana	X
Palermo — Reggina	X
Reggiana — Perugia	X
Empoli — Rimini	X
Chieti — Lecce	X

KVOTE
13 — 1.815.900 lir
12 — 106.870 lir

ALIGA

IZIDI:

Verona — Bologna	2:1
Cagliari — Fiorentina	1:0
Inter — Juventus	0:2
Lazio — Genoa	1:0
L. Vicenza — Cesena	0:0
Napoli — Foggia	1:1
Torino — Milan	1:0
Sampdoria — Roma	0:0

LESTVICA:

Lazio 40, Juventus 37, Napoli 32, Fiorentina 31, Inter in Torino 30, Bologna, Milan in Cagliari 26, Cesena in LR Vicenza 25, Roma 24, Foggia 22, Verona 21, Sampdoria in Genoa 17.

PRIHODNJE KOLO:

Bologna — Napoli, Fiorentina — Cesena, Foggia — Verona, Genoa — Milan, LR Vicenza — Cagliari, Inter — Sampdoria, Roma — Juventus, Torino — Lazio.

BLIGA

IZIDI:

Arezzo — Parma	0:0
Bari — Spal	0:0
Brescia — Ternana	1:1
Varese — Brindisi	2:1
Catania — Ascoli	1:1
Catanzaro — Atalanta	0:0
Como — Avellino	2:1
Novara — Taranto	1:0
Palermo — Reggina	1:1
Reggiana — Perugia	1:1

LESTVICA:

Ascoli in Varese 42, Como 40, Ternana 38, Parma in Spal 34, Novara 33, Palermo 32, Taranto 31, Arezzo 30, Atalanta 29, Avellino, Reggina, Reggiana in Brindisi 28, Brescia in Catanzaro 27, Perugia in Catania 25, Bari 19.

PRIHODNJE KOLO:

Ascoli — Arezzo, Atalanta — Catania, Avellino — Reggiana, Brescia — Brindisi, Como — Bari, Parma — Palermo, Perugia — Novara, Reggina — Spal, Taranto — Catanzaro, Ternana — Varese.

A SKUPINA

CLIGE

IZIDI:

Alessandria — Derthona	1:0
Bolzano — Belluno	2:0
Venezia — Clodiosottomarina	2:0
Padova — Gavinovese	4:3
Lecco — Legnano	1:0
Mantova — Pro Vercelli	0:0
Monza — Savona	3:2
Udinese — Seregno	5:1
Solbiatese — Trento	2:0
Vigevano — Triestina	3:1

LESTVICA:

Alessandria 47, Udinese in Venezia 40, Monza 39, Lecco 37, Mantova 35, Pro Vercelli in Seregno 33, Bolzano in Solbiatese 32, Belluno 31, Vigevano 29, Trento in Padova 28, Legnano 27, Gavinovese 24, Clodiasottomarina 23, Triestina 22, Savona 21, Derthona 19.

PRIHODNJE KOLO :

Clodiasottomarina — Bolzano, Savona — Derthona, Triestina — Gavinovese, Pro Vercelli — Lecco, Trento — Mantova, Venezia — Padova, Legnano — Seregno, Monza — Solbiatese, Alessandria — Udinese, Belluno — Vigevano.

NAMIZNI TENIS

Na državnem prvenstvu

Po izredni zmagi nepričakovan poraz

Doslej najslabše uvrstitve naših igralk v 2. kategoriji

FIUGGI, 29. — Krasove igralke so v 2. kategoriji dosegle doslej svoje najslabše rezultate, saj so ostale brez vsake kolajne. To pa tem bolj preseneča, ker so imele visoko uvrstitev tako rekoč že v žepu.

Vesnaverjeva in Rebulova sta namreč v drugem kolu ženskih dvojic premagali najmočnejšo dvojico te kategorije, Grecijevo in Dodijevo iz Rima, ko sta v tretjem kolu nepričakovano podlegli mnogo šibkejšemu paru Girardi — Scarpa iz Cagliarija.

V mešanih parih sta se Vesnaverjeva in Provvedi iz Firenc uvrstila na 5. mesto, potem ko sta izpadla v 3. kolu.

Med posameznicami se je Vesnaverjeva srečala v 2. kolu s Pascalejevo, s katero je tudi zgubila.

Jutri bo na sporedu prvenstvo absolutne kategorije, v katerem bo nastopila tudi Sonja Miličeva. Tekmovala bo med posameznicami, v ženskih dvojicah (z Vesnaverjevo) in v mešanih dvojicah (s Košuto).

SPDT vabi jutri, v sredo, 1. maja na

PRVOMAJSKI KROS

v Bazovici, pri nogometnem igrišču. Začetek ob 9.30.

ORIENTACIJSKI POHOD

45 tekmovalcev na POP ŠK Kras

V četrtek je trim odsek športnega krožka Kras priredil 3. članski planinsko-orientacijski pohod po zgoniški občini, ki je bil že predhodno določen za ta dan. Kljub temu, da je bila istega dne množične antifašistična manifestacija v Trstu in je morala moška odbojkarska ekipa odigrati prav v jutranjih urah tekmo 2. divizije, je bila udeležba zadovoljiva. Nastopilo je namreč 8 ekip s skupno 45 tekmovalci.

Pohod je bil doslej najtežji, pa tudi najzanimivejši (po mnenju tekmovalcev), kar jih je priredil trim odsek Krasa. Krožna pot se je vila iz Zgonika po gričih nad Zgonikom in Repničem, nakar so ekipe šle po Repniču, mimo proseške postaje in preko dolin ter vzpetin spet do cilja v Zgonik. Na žalost pa je prišlo do neljube tehnične napake (tiskarski škrat!), ko je organizator pomotoma natisnil na spremni list rahlo zgrešen orientacijski podatek v stopinjah, kar je povzročilo vsem ekipam velike in skoraj nerešljive težave. Z veliko vztrajnostjo je sedem ekip vseeno našlo pravo pot, medtem ko je ena ekipa zaradi tega odstopila.

Končna lestvica:

1. Ekipa št. 7 (Eda in Boris Zidarič, Tamara Blažina, Bojana Furlan in Darka Briščik): 96 točk;
2. Ekipa št. 1 (Marčelo Doljak, Ladi in Jordan Rebula, Mirko in Miran Furlan, Vesna Doljak): 79 točk;
3. Ekipa št. 4 (Nada Simoneta, Dorica Milič, Peter Gruden, Darči Peric, Giani in Lučana Piculin): 74 točk;
4. Ekipa št. 5: 72 točk;
5. Ekipa št. 3: 68 točk;
6. Ekipa št. 6: 66 točk;
7. Ekipa št. 8: 64 točk.

Po pohodu so se vsi udeleženci pohoda okrepčali s pečenimi piščanci in z domačo kapljico. Tri prvouvrščene ekipe pa so prejele spominske diplome.

—bs—

V NOGOMETNI D LIGI

Zaslužen remi Pro Gorizie proti vodeči Mestrini

Prihodnjo nedeljo bodo Goričani igrali z Montebelluno

Mestrina — Pro Gorizia 0:0

PRO GORIZIA: Magris, Sdrigotti, Marson, Zoratti, Tominovi, Bianco, Ridolfi, Barile, Momesso (Furlani), Ghermi, Omizzolo.

MESTRINA: Canella, Drigo, Bardella, Turinelli, Scatto, Trevisanello, Vianello (Bragagnolo), Vanzo, Girotto, Furlan, Gallimberti.

SODNIK: Manfredini iz Pavie.

Pro Gorizia si je na igrišču v Mestrah zasluženo priborila točko proti prvi ekipi na lestvici. Goričani so igrali zelo dobro, saj niso dopustili domačinom, da bi od blizu ogrožali vratarja Magrisa, ki je bil skozi vseh 90 minut brezposeln.

V začetku prvega polčasa je Mestrina skušala povesti. Njene akcije pa so se zgubljale na sredini igrišča, kjer so bili Goričani za stopnjo boljši. Zaradi oprezne igre Pro Gorizie, ki je v glavnem igrala na sredini igrišča, niso njeni napadalci imeli ugodnih priložnosti za gol.

V drugem polčasu se igra ni spremenila. Igrali so pretežno na sredini igrišča in le redkokdaj sta bila vratarja ogrožena.

Po tem remiju je Pro Gorizia spet sama na tretjem mestu, saj je njen neposredni tekmec Oltrisarco zgubil na tujem proti Monfalconeju.

Prihodnjo nedeljo bodo goriški igralci nastopili doma proti Montebelluni.

V promocijski nogometni ligi

Tesna zmaga Ponziane

PONZIANA — S. GIOVANNI 1:0

Z nedeljsko zmago v mestnem derbiju s San Giovannijem si je Ponziana v promocijskem prvenstvu spet popravila položaj na lestvici, za kar se mora zahvaliti tudi nepričakovanemu remiju Sarileseja, medtem ko je Pro Cervignano v neposrednem srečanju z Maniagom zgubil ter tako ostal na tretjem mestu. Ponziana je sicer zmagala (po zaslugi enajstmetrovke), vendar pa je treba pripomniti, da je sodnik precej pokvaril srečanje, ko je v prvi polovici prvega polčasa izključil kapetana Kodricha, v drugem polčasu pa še Jannuzzija, tako da so prvi na lestvici igrali v desetih. Vendar pa so, tako kot v prvem srečanju, zmagali s tesnim izidom 1:0 in tudi tokrat po zaslugi enajstmetrovke.

HOKEJ NA KOTALKAH

HOKEJSKA A LIGA

FOLLONICA — GORIZIANA 2:1

GORIZIANA: Fontana (Marzillo), Bercè, Facchini ,Gregori, Marchesiani, Sicignano, Bissoli, Martellani (1), Brancolini.

FOLLONICA: Boscaglia (Anneda), Migliorini, Galati, Marchesini, Ballati (1), Bruni, Micheli, Vichi, Gaeta (1).

SODNIK: Muttini iz Novare.

Goričani so na tujem v Toskani zgubili z 2:1 proti tamkajšnji ekipi Follonica. Tekma je bila v obeh polčasih zanimiva, še posebno v prvem, ko so skušali gostje na vsak način priti v vodstvo. Goriška ekipa je igrala v tej tekmi pod svojimi zmožnostmi in ni bila kos domačinom. Posebno v drugem polčasu so se ti razigrali in zahvaliti se je treba prav goriški obrambi, če niso gostje v zadnjih minutah utegnili zabiti več golov.

KOŠARKA

PRVENSTVO DEČKOV

Dom — Patriarca A 43:88 (26:41)

DOM: Devetak, Rener, Marušič 16, Semolič 6, Maligoj, Bresciani 5, Dornik (k) 16.

Prejšnjo soboto se je pričelo povratno kolo košarkarskega prvenstva dečkov. Goriški Dom se je pomeril z drugouvrščeno ekipo na lestvici, Patriarco, proti kateri je v prvi tekmi zgubil z visokim rezultatom.

V sobotni tekmi pa sta si bili ekipi precej enakovredni, posebno v prvi četrtini, ko so naši fantje igrali zelo dobro. V tem srečanju se je dobro izkazal Edvard Marušič.

V nadaljevanju tekmovanja pa so domovci nekoliko popustili in to je nasprotnik takoj izkoristil ter si pridobil nekaj točk prednosti. V zadnjem delu tekmovanja so slovenski košarkarji pokazali slabo skupno igro. Krivdo za to nosi verjetno enomesečni premor.

Prihodnjo tekmo bo Dom igral proti Arditi (ekipa zaseda mesto višje od naših fantov). Tekma bo zelo zanimiva, saj bo odločala o tretjem mestu lestvice.

Mim

TOTIP

1. —	1. Ruoti	2
	2. Polistena	1
2. —	1. Karthum	2
	2. Scosceso	1
3. —	1. Ucilla	X
	2. Bowling	2
4. —	1. Guerlain	2
	2. Frosinone	1
5. —	1. Himbor	X
	2. Sanzenato	1
6. —	1. Empoli	X
	2. Etiope	1

KVOTE:
12 — 2.323.730 lir
11 — 165.900 lir
10 — 21.600 lir

OBVESTILA

SPDT priredi 1. maja spomladanski križ-kraž-kros. Po tekmovanju bo srečanje z družabnimi igrami. Poskrbljeno bo za jedačo in pijačo.

KKK bo ob 9.30 v Bazovici, na travniku za športnim igriščem.

* * *

ŠZ Gaja sklicuje 4. redni občni zbor, ki bo v soboto, 4. maja 1974, ob 20. uri v prvem ali ob 20.30 v drugem sklicanju v osnovni šoli «Karel Destovnik - Kajuh» v Gropadi, z naslednjim dnevnim redom:

1. Predsedniško poročilo
2. Tajniško poročilo
3. Blagajniško poročilo
4. Razrešnica staremu odboru
5. Volitve
6. Razno.

Vljudno vabljeni člani in simpatizerji združenja.

* * *

1. TROFEJA SKI — JADRO

Kulturni krožek Devin - Štivan in Slovenski pomorski klub Čupa organizirata «1. trofejo SKI — JADRO» v mešanih dvojicah. Tekmovanje bo razdeljeno na smučarsko tekmovanje in jadralno regato.

Smučarsko tekmovanje v veleslalomu bo 5. maja na Nevejskem sedlu pri koči Gilberti; jadralna regata pa 26. maja v sesljanskem portiču. SPK Čupa bo dal na razpolago klubske jadrnice.

Ob priliki smučarskega tekmovanja bo avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Odhod avtobusa iz Nabrežine ob 6.15, iz Sesljana ob 6.20 in iz Devina ob 6.30.

CENE:
avtobus 3.000 lir
avtobus in vpisnina za tekmovanje 3.500 lir
samo vpisnina za tekmovanje 1.000 lir

Za vsa pojasnila in vpisnino se lahko obrnete na društvene sedeže ali na člane:

Brecelj Aleš — Devin tel. 208270, Rebula Silvio — Sesljan tel. 209494 (trgovina) ali Kosmina Niko — Nabrežina tel. 200252.

ŠPORT NA TV

Jugoslovanska TV bo danes ob 17.25 prenašala košarkarsko srečanje Jugoslavija A — Argentina, ki ga bodo odigrali v okviru turnirja beograjske televizije.

KOLESARSTVO

VIDEM, 29. — V soboto so v Vidmu uradno predstavili letošnjo mednarodno amatersko kolesarsko dirko Alpe - Adria, ki bo potekala po cestah Slovenije in Furlanije - Julijske krajine od 5. do 9. maja. Kot smo že poročali, bo dirka razdeljena ne pet etap in bo delno potekala tudi po Tržaškem, ko se bodo v ponedeljek tekmovalci podali iz Poreča v Lignano. Od Škofij bodo nastopajoči šli mimo Katinare, Bazovice Trebč, Opčin in Sesljana do Tržiča ter dalje mimo Červinjana v Lignano.

ODBOJKA

V NEDELJO V NABREŽINI

Osmi (finalni) turnir prijateljstva se je zaključil z zmago Bulevarda

2. mesto je zasedel Bor, 3. pa Rab - Izmenjava daril in pozdravni govori

Udeleženci finalnega moškega odbojkarskega «Turnirja prijateljstva»

V organizaciji ZSŠD v Italiji je bil v nedeljo v Nabrežini sklepni članski odbojkarski turnir za 8. pokal prijateljstva. Od štirih finalistov, kolikor jih je imelo pravico nastopiti, so prišle v Nabrežino samo tri šesterke: Bulevard z Reke, Rab in Bor. Manjkali pa so odbojkarji goriške Olympie, ki so po zadnjem prvenstvenem nastopu v soboto zvečer ostali samo s petimi odbojkarji in tako niso mogli stopiti na igrišče. Kljub tej odsotnosti je turnir odlično uspel in končni zmagovalec je bil Bulevard

Odločilna tekma med Bulevardom in Borom je bila vredna finala. Oba tekmeca sta pokazala res odlično odbojko. Pri Tržačanih je manjkal Plesničar, kar se je občutno poznalo. Popolni niso bili niti tekmeci z Reke, ki so precej mladi in dobri odbojkarji. V prvih dveh nastopih so najprej borovci premagali po nezanimivi igri Rab s 3:0. Z istim izidom se je končala tudi tekma med Bulevardom in Rabom.

Končni zmagovalec Bulevard je iz rok predsednika ZSŠD v Italiji Bojana Brezigarja prejel lep pokal. Bor in Rab pa sta prejela od organizatorja pokala SKGZ in Primorskega dnevnika.

Nagrajevanje in skupno kosilo je bilo v motelu AGIP v Devinu. Predsednik Brezigar se je vsem nastopajočim zahvalil za nastop na tem turnirju in izrazil željo, da bi ga v bodoče razširili tudi na Slovenijo in bi tako postal troboj. V imenu občinske uprave Devin - Nabrežina je goste pozdravil župan dr. Drago Legiša, ki je omenil tudi bombni atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu. Za 50-letni jubilej je čestital ZSŠD tudi tajnik občinske odbojkarske zveze z Reke Ivan Peršič. Tople besede je izrekel tudi predstavnik Raba Ante Mravič. Oba gosta sta izročila zvezi spominska krožnika in zastavici.

G. F.

IZIDI

Bor — Rab 3:0 (15:13, 15:9, 15:6)
Bulevard — Rab 3:0 (15:5, 15:7 in 15:6)
Bulevard — Bor 3:1 (16:14, 11:15, 15:13, 15:13)

Ekipe so igrale v naslednjih postavah:

RAB: Matijevič, Godinič, Staničic, V. in E. Španjol, Deželin, Beg, Dumičić, V. in M. Bunič.

BULEVARD:: Kaič, Crkovič, Liverič, Sazdevski, Petris, Valčič, Mustač in Stipaničev.

BOR: Vodopivec, E. in B. Kralj, Može, Požar, Kodrič, Neubauer, Fučka, Žerjal, Ugrin in Prašelj.

Sodniško delo so dobro opravili: Caputo, Jacolino, Ragni in Conte.

V 2. AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

Breg dosegel prvo zmago pred svojim občinstvom

Juventina bi lahko proti Audaxu iztrgala tudi zmago

Breg — Fossalon 3:0 (0:0)

BREG: Favento, Possega, Zafran, Saxida, Vidos, Markežič, Lovriha, Race, Samec (Mahnič), Grahonja, Strnad.

FOSSALON: Bet, Defendi, Pasian M., Flaborea, Pasian B., Savian, Cadenaro, Secchi, Milani, Ferrazzo, Girotto.

STRELCI: v 67. min. Samec, v 75. min. Grahonja in v 85. min. Possega.

SODNIK: Pasqualetto iz Gorice.

Gostje so stopili na igrišče s trdno voljo, da osvojijo ves izkupiček, saj je njihov položaj na lestvici kritičen. Brežani pa so bili tokrat odlično razpoloženi in so že od prvih minut prevzeli vodstvo igre v svoje roke ter so diktirali hiter tempo, ki ni bil ugoden za starejše nasprotnike. V prvem polčasu so akcije prehajale z ene na drugo stran, a napadalci jih niso znali ugodno izkoristiti. Po odmoru so gostje v prvih minutah nekajkrat spravili v zadrego domačo obrambo, zadeli so tudi prečko s Ferrazzom. Od tedaj so bili «plavi» kot prerojeni. Potisnili so nasprotnika v kazenski prostor, ter so bili stalno nevarni, posebno z Racetom, ki je bil najboljši med vsemi. Prav po lepi akciji Raceta, ki je izvrstno predložil Samcu lepo žogo, je uspelo Brežanom preiti v vodstvo. Ta gol je potrl igralce Fossalona, ki niso imeli več dovolj moči, da bi reagirali. 15 minut pred koncem srečanja je Grahonja, po akciji iz kota poslal z glavo usnje v mrežo. Zadnji zadetek pa je dosegel, prav tako z glavo, Possega. To je bila prva zmaga Brežanov na domačih tleh v letošnjem prvenstvu.

Jolo

Audax — Juventina 1:1 (0:0)

JUVENTINA: Plesničar, Corva, Tomažič, Nanut, Uras, E. Tabaj, M. Tabaj, Marvin, Sirk, Ferfolja, Tavčar (Berdon), Černic.

AUDAX: Franzot, Serpini, Miklus, Pasquali, Adragna, Bigotto, Franco, Zanetti, Stevanato, Cocco, Mazzelli.

SODNIK: Biasutti iz Vidma.

STRELCA: v 5. min. d.p. Cocco, v 11. min. Uras.

Ekipi sta se predstavili s trdnim namenom, da ne izgubita in to se je poznalo tudi v igri, posebno v prvem polčasu, ko so igrali pretežno na sredini igrišča.

Za slabo igro je krivo tudi blatno igrišče, ki ni dovolilo hitrih akcij.

Igra se je razživela v drugem polčasu, ko sta se ekipi «odprli» in predvajali zanimivejši nogomet. Audax je že v peti minuti igre povedel z ostrim strelom veznega igralca Coccoja, ki je ukanil do tedaj pazljivega Plesničarja. Šest minut kasneje pa so Štandrežci prišli do izenačanja z ostrim strelom Urasa, ki je podajo Marvina z glavo poslal v nasprotno mrežo. Po tem golu pa je prišlo do številnih nevarnih akcij na obeh straneh, tako da sta se v teh trenutkih izkazala predvsem vratarja. Naj omenimo, da je v vrstah Juventine zelo dobro zaigral desni branilec Corva, ki je pravzaprav bil najboljši na igrišču.

V 36. minutah je sodnik dosodil domačinom najstrožjo kazen, zaradi prekrška Corve v lastnem kazenskem prostoru. Streljal je Cocco, ki ni do tedaj nikoli zgrešil 11-metrovke. Tokrat pa mu je odlični Plesničar ubranil žogo in jo poslal v aut. Od tega trenutka dalje pa so se Juventini ponudile izredne priložnosti za gol. V 43. minuti je Ferfolja, sam pred vratarjem, streljal mimo vratnice. Minuto kasneje pa so imeli Štandrežci najlepšo priložnost za vodstvo. Pred vratarjem Audaxa sta se znašla sama Uras in Miloš Tabaj. Strel Urasa pa je za las šel mimo vrat.

R. P.

Od slovenskih ekip sta v 2. amaterski ligi igrala le Breg in Juventina, medtem ko so bila ostala srečanja preložena zaradi dežja. Breg je dosegel nepričakovano in visoko zmago proti Fossalonu ter tako napravil veliko uslugo Zarji, ki s tekmo manj lahko še upa na rešitev. Na vrhu lestvice pa je Stock z zmago nad Duinom ujel Muggesano, medtem ko se je morala v Gorici Juventina zadovoljiti z remijem ter je tako ostala na osmem mestu.

VESNA — ZARJA n.o.

Pričakovanega derbija med Vesno in Zarjo, ki je bil predvsem za bazoviške nogometaše velike važnosti — zaradi borbe za obstanek v ligi — niso odigrali zaradi dežja in blatnega igrišča.

b. l.

POKAL RONCHI

Bar Veneto — Primorec 1:1 (1:1)

PRIMOREC: Kante, Husu, Diracca, Sosič, Deste, Valdi Možina, d.p. Stranjščak, Pavel Kralj, Mervic, Boris Kralj, 12 Vladimir Kralj.

Primorec je (v precej okrnjeni postavi) remiziral proti ekipi Bar Veneto. Gol za Primorec je dosegel Pavel Kralj, ki je bil v drugem polčasu izključen, tako da so morali Trebenci do konca igrati v desetih.

B. Križmančič

REKA, 29. — Jugoslavija in Zah. Nemčija sta zasedli prvo mesto na tekmovanju za pokal UEFA za amaterske reprezentance. Finalnega srečanja zaradi dežja namreč niso odigrali in razsodišče je obema ekipama podarilo zlato kolajno. Tretje mesto je osvojila Španija po zmagi nad Nizozemsko s 6:5.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

1. ZVEZNA LIGA

Hajduk — Olimpija	1:0
Borac — Zagreb	1:1
Crvena z. — Čelik	2:1
Beograd — Sloboda	1:0
Vojvodina — Partizan	0:2
Dinamo — Velež	1:0
Bor — Proleter	4:2
Radnički — Sarajevo	0:0
Željezničar — Vardar	2:1

LESTVICA: Hajduk 38, C. zvezda in Velež 37, Čelik 33, Beograd in Partizan 32, Željezničar, Olimpija, Radnički 30, Sarajevo 29, Dinamo 28, Vardar, Sloboda, Vojvodina in Proleter 27, Borac in Bor 26, Zagreb 24.

PRIHODNJE KOLO: Hajduk — Crvena zvezda, Olimpija — Željezničar, Vardar — Borac, Zagreb — Beograd, Sloboda — Vojvodina, Partizan — Dinamo, Velež — Bor, Proleter — Radnički, Sarajevo — Čelik.

2. ZVEZNA LIGA — ZAHOD

Dinamo — Mercator	0:0
Šibenik — Maribor	2:0
Iskra — Kozara	0:0
Leotar — Famos	2:0

Ostale tekme bodo odigrane 15. maja.

LESTVICA: Rijeka in Osijek 32, Iskra 30, Kozara 29, Novi Sad in Crvenka 28, Šibenik 27, Bačka in Famos 26, Leotar 25, Maribor in Dinamo (P) 24, Dinamo (V), Igman in Karlovac 23, Spartak 22, Mercator 18, Mura 17.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Šmartno — Drava	2:2
Koper — Nafta	3:0
Železničar — Slavija	2:1
Aluminij — Kovinar	1:3
Ljubljana — Ilirija	1:0
Rudar — Izola	0:0
Kladivar — Slovan	4:0

LESTVICA: Rudar 27, Kladivar 25, Železničar 24, Slovan 23, Ljubljana in Koper 22, Nafta 20, Slavija in Ilirija 18, Kovinar 16, Izola 14, Šmartno 13, Aluminij in Drava 12.

PRIHODNJE KOLO: Drava — Kladivar, Slovan — Rudar, Izola — Ljubljana, Ilirija — Aluminij, Kovinar — Železničar, Nafta — Šmartno.

ZCNL

Jadran — Usnjar	0:3
Sava (K) — Tolmin	1:2
Tržič — Vozila	0:2
Adria — Triglav	0:1
Litija — Tabor	3:2
Primorje — Sava (T)	2:1

LESTVICA: Vozila 26, Litija 22, Triglav 19, Sava (K) 18, Tabor in Jadran 16, Usnjar, Tržič in Adria 15, Primorje 13, Tolmin 10, Sava (T) 8.

PRIHODNJE KOLO: Primorje — Sava (K), Sava (T) — Litija, Tabor — Adria, Triglav — Tržič, Vozila — Jadran, Usnjar — Tolmin.

ZA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

Seznam štiridesetih reprezentantov SFRJ

Med njimi le Ramljak in Bukal trenutno nastopata za tuje klube

BEOGRAD, 29. — Jugoslovanska nogometna zveza je objavila seznam štiridesetih kandidatov za jugoslovansko državno reprezentanco, izmed katerih bo kasneje izbrala 22 igralcev, ki bodo nastopili v finalnem turnirju SP v Zah. Nemčiji. Kot je znano bodo Jugoslovani odigrali otvoritveno tekmo tega prvenstva 13. junija v Frankfurtu z Brazilijo.

Seznam štiridesetih kandidatov za reprezentanco je naslednji:

Enver Marić, Olja Petrović, Rizav Mešković, Peter Orota, Ivan Buljan, Vilson Džoni, Josip Katalinski, Kril Dojčinovski, Vladislav Bogićević, Luka Peruzović, Jusuf Hatunić, Enver Hadžiabdić, Džemal Hadžiabdić, Branko Oblak, Dražen Muzinić, Drago Vabec, Stanislav Karasi, Jurica Jerković, Momčilo Vukotić, Jovan Ačimović, Franjo Vladić, Vladimir Petrović, Jadran Topvić, Dušan Bajević, Nenad Bjeković, Slobodan Kojović, Ivan Šurjak, Danilo Popivoda, Dragan Džajić, Ilija Petković, Slobodan Santrač, Mladen Ramljak, Miroslav Pavlović, Dragan Holcer, Josip Bukal, Petar Krivokuća, Boško Jankovič, Blagoje Bratić, Vili Ameršek in Slaviša Žungul.

Prvomajski turnir mladincev Slovenije v Novi Gorici in Mirnu

Tekmovanje podzveznih mladinskih reprezentanc v počastitev 1. maja je tradicionalno in poteka vsako leto skladno s koledarjem Nogometne zveze Slovenije.

Ta prireditev je letos zaupana nogometni podzvezi iz Nove Gorice. Nastopilo bo 8 reprezentanc v dveh skupinah in sicer iz Maribora, Ljubljane, Murske Sobote, Kopra, Celja, Kranja ter Nove Gorice, ki bo nastopila kot prireditelj z 2 ekipama, da bo parno število.

Spored tekem je tak:

SKUPINA «A»
(na igrišču v Novi Gorici 1. maja)
9.30 Maribor Gorica II
10.45 Murska Sobota — Ljubljana
16.30 Zmagovalca skupine «A»
17.45 Zmagovalca skupine «B»

SKUPINA «B»
(na igrišču v Mirnu, 1. maja)
9.30 Koper — Celje
10.45 Kranj — Gorica I
16.30 Premaganca skupine «B»
17.45 Premaganca skupine «A»

Finalna srečanja bodo v Novi Gorici 2. maja:
15.00 Tekma za 3. in 4. mesto
16.30 Finale za 1. in 2. mesto.

Takoj po finalni tekmi ob 18. uri bo razglasitev doseženih rezultatov, podelitev priznanj in zaključek turnirja.

Nogometna zveza Slovenije bo kot organizator izročila prehodni pokal zmagovalcu in še miniaturni pokal v trajno last, medtem ko bo TNZ Nova Gorica kot prireditelj dala pokale za II., III. in IV. mesto, katere bodo prispevali Obč. organizacija mladine kot pokrovitelj, OSS in TNZ Nova Gorica.

Predstavniki Nogometne zveze Slovenije in vseh nogometnih reprezentanc bodo na predvečer 30. aprila sprejeti na občini in TTKS Nova Gorica.

Varl R.

KOLESARSTVO

V NEDELJO V DOLINI

Lonjerska dirkača nista hotela tvegati

V Dolini je bila v nedeljo meddruštvena kolesarska dirka za veterane, ki jo je organiziral tržaški kolesarski klub SCAT. Pod hudim dežjem, ki je prisilil prireditelje, da so progo skrčili z desetih na osem krogov, je zmagal predstavnik tržaškega kluba Cottur Boscolo, ki se je po 46 kilometrih predstavil na cilju na cesti proti Prebenegu z desetimi sekundami prednosti pred klubskim tovarišem Bartolijem. Tretji je bil Bevilacqua, takoj za njim pa sta prispela na cilj Macarol in Bonanno, kolesarjem lonjerske Adrie, medtem ko je bil Vižintin deveti.

Boscolo se je podal v beg takoj v prvem krogu ter si kmalu nabral poldrugo minuto prednosti. Vendar pa jo je skoraj popolnoma zgubil, delno zaradi padca in okvare na kolesu, delno zaradi reakcije zasledovalcev, kjer so bili nejaktivnejši lonjerska kolesarja ter Bevilacqua, medtem ko je Bartoli le nadziral tovariše ter se podal v beg le tedaj ko je bil gotov, da bo zmaga pripadla Boscolu. Lonjerska predstavnika sta se uvrstila slabo predvsem zaradi tega, ker nista hotela tvegati na spolzkem cestišču.

Jutri bodo veterani dirkali v Varianu, v nedeljo pa spet v Trstu, na 70 km dolgi progi od Bazovice do Sesljana in nazaj.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO - TRST

o b v e š č a

da zapade rok za predložitev natečajev ob priliki 70-letnice društva (slike, fotografije, filmi, diapozitivi in planinski dnevniki) dne 10. maja letos.

Odbor za proslavo 70-letnice SPDT

KOTALKANJE

Na tekmovanju v umetnostnem kotalkanju za «Trofejo Jolly» v Trstu je zasedel Polet 2. mesto. Zmagal je Jolly.

V tekmovanju za mladinske igre v umetnostnem kotalkanju pa je pri moških zmagal član Poleta Mauro Renar.

AVTOMOBILIZEM

MADRID, 29. — Avstrijec Lauda je na ferrariju zmagal na mednarodni avtomobilski dirki za SP. Na 2. mesto se je uvrstil Regazzoni, prav tako na ferrariju.

ODBOJKA

1. moška divizija: Il Pozzo - Bor 0:3
1. ženska divizija: Sokol - Breg 3:0
2. ženska divizija: Bor - FARIT A 0:3

KOŠARKA

1. moška divizija: Ferroviario - Bor 77:55
Dečki: Ardita Dom 61:60

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 30. aprila 1974

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 50101-603-45361 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

Za tržaško ljudstvo je mržnja do fašistov najiskrenejši dokaz solidarnosti s Slovenci

(Nadaljevanje s 1. strani)

fašističnemu prevratništvu za demokracijo v državi».

Nad množico študentov so se dvigali transparenti: «Smrt fašizmu — svoboda narodu», «Proti fašizmu: naša narodna zavest in naša razredna zavest», pa še toliko drugih napisov in rdečih zastav. Nenehno so vklikali gesla proti fašističnim kriminalcem, škvadristom, atentatorjem, fašističnim pretepačem, pa tudi proti «krvniku in pobijalcu partizanov Almiranteju», ki je sprožil kampanjo proti Slovencem.

V Ul. Battisti so se slovenski dijaki srečali z italijanskimi tovariši. Tako se je zbrala ogromna množica kakih pet tisoč antifašističnih mladincev. Vse italijanske šole, z redkimi izjemami, so se stoodstotno odzvale pozivu in korakale z našimi fanti in dekleti s takim navdušenjem in s tako zavzetostjo, kot se že dolgo let — ali pa sploh nikoli še ni dogodilo. V italijanskih šolah seveda ni moglo izostati izzivanje fašističnih škvadristov, vendar so se razbežali pred strnjenimi vrstami mladincev, ki so stražili vhode. Poskusili so napad samo pred licejem Oberdan, kjer so raztrgali rdečo zastavo. Povsem razumljivo je, da so jim antifašistični mladinci primerno odgovorili.

Sprevod je krenil iz Ul. Battisti po Ul. Carducci, mimo morišča 52 talcev v Ul. Ghega, pa še po Ul. Roma in Korzo do Goldonijevega trga. Po vsej poti so mladi antifašisti vzklikali gesla za enotnost in solidarnost italijanskega in slovenskega prebivalstva, za sožitje med narodi, proti fašistom in njihovi prevratniški dejavnosti. Večkrat se je slišalo vzklikati, da je edino pravo mesto za fašiste in za Almiranteja Trg Loreto v Milanu, kjer so obesili Mussolinija, da fašistična drhal mora izginiti v mestne greznice in da je treba s škvadristi obračunati. Da nemoteno rovarjenje fašistov vsem preseda, je tudi pokazalo večkratko vzklikanje, da če ne bodo oblasti poskrbele za iztrebljenje te nevarnosti, bodo napredne sile same «vzpostavile red». Med sprevodom so manifestanti večkrat zapeli borbene pesmi — od slovenskih «Hej brigade», «Na jurišl», «Puntarska» pa do italijanske «Bella ciao». Pesem iz mladih grl je odmevala med hišami, da je bilo res doživetje za vse, tudi za tiste, ki so samo stopili mimo sprevoda, tako je bila borbena in prepolna zanosa.

Z Goldonijevega trga so dijaki krenili na Staro mitnico, kjer so se pridružili manifestaciji kovinarjev. Tudi pri srečanju z delavci je prišlo do izraza, da je boj en sam: boj Slovencev in Italijanov, pa tudi boj proti fašizmu, za napredek, za reforme in za demokracijo. Skupni sprevod je spet obšel mestne ulice in se razšel na Trgu Unità, kjer je spet zadonela slovenska beseda in slovenska pesem.

Dijaki so se napotili po mestnem središču proti Sv. Ivanu, kjer so se medtem zbrali slovenski šolniki.

Slovenski šolniki so z množično udeležbo na protestnem zborovanju pred svetoivanskim šolskim poslopjem, proti kateremu so fašisti znesli svoj zločinski bes, izpričali svoje ogorčenje nad podlim atentatom in poudarili svojo trdno voljo, da se postavijo proti divjanju fašističnih mračnjakov v boju za demokracijo in sožitje med tukaj živečima narodoma.

Ta poziv je izzvenel iz vseh govorov, tako tajnika deželnega sindikata slovenske šole dr. Franca Škerlja, kot iz govorov prizadetih ravnateljev Dobrile in dr. Ježa, ter iz govora kateheta Marija Gerdola.

V imenu deželnega sindikata slovenskih šolnikov je vse navzoče pozdravil dr. Škerlj, ki se je zahvalil oblastem, ki so s svojo navzočnostjo izpričale ogorčeno obsodbo podlega bombnega atentata. Med temi so bili nabrežinski župan dr. Dragomir Legiša, zgoniški župan Josip Guštin, repentabrski župan Mihael Guštin, dolinski župan in deželni svetovalev Dušan Lovriha, tržaški podžupan Gianni Giuricin, odbornica za šolstvo tržaške občine Bennijeva, deželni svetovalec dr. Drago Štoka, pokrajinski odbornik Lucijan Volk, poslanec Albin Škerk, bivša poslanka Marija Bernetičeva ter predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL.

Dr. Škerlj je nato poudaril, da le po golem naključju eksplozija fašističnega peklenskega stroja ni terjala človeških žrtev in se vprašal, če Slovenci nismo v narodnoosvobodilni borbi in še prej dali že zadosten krvni davek v boju proti fašizmu. Pri tem je poudaril, da je preteklo že trideset let od zmage nad fašisti, a še zmeraj smo žrtev podlih atentatov. Kljub temu — je dejal tajnik sindikata slovenskih šolnikov — ne bomo klonili, saj nam aktivna solidarnost italijanskega demokratičnega prebivalstva vliva zavest, da v tem boju nismo sami.

Dr. Škerlj se je nato obrnil na oblast in se ob tem vprašal, ali še ni napočil čas, da se v kali zaduši fašizem, ki ponovno dviguje glavo. Poudaril je, da če oblasti tega ne bodo storile, bodo soodgovorne za vse fašistične zločine.

Ob koncu je še poudaril, da bo sindikat slovenskih šolnikov poslal predsedniku države, predsedniku senata in poslanske zbornice, predsedniku vlade in drugim pristojnim organom protestno izjavo z odločno zahtevo, naj enkrat za vselej preprečijo fašistično divjanje.

Za tajnikom sindikata slovenske šole sta povzela besedo ravnatelja svetoivanske osnovne šole Dobrila in učiteljišča dr. Jež. Dobrila je v začetku prebral solidarnostni pismi, ki sta ju poslali delavska zbornica CGIL in Dom Jakoba Ukmarja iz Ščedne. Nato je poudaril, da je učiteljski zbor svetoivanske šole za včeraj imel v načrtu obisk v Rižarni. Fašistična bomba je onemogočila včerajšnji obisk, zato pa se bodo šolarji oddolžili spominu žrtev nacističnega in fašističnega divjanja jutri zjutraj.

Dobrila je nato poudaril, da je bomba posledica Almirantejevega hujskanja proti Slovencem, pribil pa je, naj si fašisti nikar ne delajo utvar, da nas bodo kar tako zlahka iztrebili, saj smo Slovenci klene narave, prekaljeni v narodnoosvobodilnem boju. Ob tem je še poudaril, da je v našem boju za mir in sodelovanje večina italijanskega naroda solidarna z nami, kot dokazuje enotna manifestacija slovenskih in italijanskih dijakov.

Ob koncu je Dobrila predlagal, da bi odslej naprej 27. april, dan atentata na slovensko šolo, posvetili obisku v Rižarni in se s polaganjem cvetja oddolžili spominu žrtev nacifašističnega terorja ter tako izpričali svojo privrženost načelom antifašizma in demokracije.

Dr. Jež pa se je v imenu učiteljev in profesorjev zahvalil slovenskim staršem, da so prišli v takem številu na zborovanje in s tem izpričali zaupanje v slovensko šolo.

Besedo je nato povzel duhovnik Marij Gerdol, ki se je pridružil ogorčenim obsodbam podlega atentata in poudaril, da fašisti ne morejo trpeti razvoja slovenske šole in slovenskega naroda. V tej zvezi je pribil, da slovenski duhovniki niso pozabili fašističnih grozodejstev in izjavil da kot so se slovenski duhovniki pridružili že tedaj narodu, ki je vstal proti fašizmu, tako mu stojijo ob strani tudi danes in ne bodo dovolili, da bi mračnjaki spet dvigali glavo.

Ob koncu je povzel besedo predsednik svetoivanske konzulte Miro Opelt, ki je prebral solidarnostno izjavo, s katero vse stranke ustavnega loka zastopane v konzulti ogorčeno obsojajo podli atentat na slovensko šolo in odločno zahtevajo, da se krivec izsledi in zgledno kaznuje. Izjava vsebuje tudi poziv oblastem, naj strejo stalne provokacije proti demokratičnim ustanovam in zlasti proti Slovencem, ki so že toliko pretrpeli zaradi fašistične tiranije.

Žalostno pa je dejstvo, da si učitelji in ravnatelj italijanske osnovne šole «F. Filzi», ki ima svoje prostore tik slovenskega šolskega poslopja, ni štelo v čast izpričati solidarnosti prizadetim slovenskim kolegom.

Na tej šoli se je med zborovanjem nadaljeval pouk, kot da bi teh ljudi fašistične bombe na zadevale. Pozabili pa so, da bi bila tudi njihova šola prav tako poškodovana, če bi atentatorji postavili bombo pred prednjim namesto pred stranskim vhodom.

Dijak Sergij Kukanja

Ko se je zborovanje zaključilo, so se šolniki — bilo jih je več sto z vseh slovenskih šol, osnovnih, srednjih višjih — napotili po Drevoredu R. Sanzio do Ul. Giulia, kjer so se sešli s sprevodom dijakov. Skupni sprevod se je spet namenil proti Sv. Ivanu, mirno šel mimo številnih tovornjakov, v katerih so bili policaji s puškami in prispel do trga pred cerkvijo. Tu so dijake in šolnike pozdravili z dvignjeno pestjo delavci bližnje Acegatove remize in končno so krenili na dvorišče šole v Ul. Caravaggio.

Pri tem je prišlo do provokacije s strani nekega priletnega in pijanega črnosrajčnika, ki so ga sami mladinci pospremili do karabinjerjev, ne da bi sprejeli njegovega izzivanja. Kljub dežju, ki je spremljal sprevod skoro od samega začetka, se je na dvorišču pred šolo zgrnila velika množica. Vsi so si ogledovali vhod, ki ga je silovita eksplozija razdejala in ki so ga delavci že začeli popravljati. Ob pogledu na otipljive ostanke fašističnega terorja, ki bi lahko povzročil mnogo hujše posledice, je vse sprevrgla groza in jeza, zlasti mlajše, ki so se prvič znašli pred fašističnim nasilnim dejanjem proti Slovencem, o čemeer so toliko slišali pripovedovati in brali v knjigah in o katerem jih je šola žal premalo, če ne nič poučila.

Pred mikrofon je stopil dijak Sergij Kukanja, ki je tudi vodil zborovanje in dal besedo dr. Škerlju. Ta je še enkrat poudaril, da samo z enotnostjo bomo lahko kos fašistični drhali in živeli v ozračju mirnega sožitja v demokratični republiki. Za njim sta spregovorila italijanska dijaka šol «Volta» in «Petrarca». Dejala sta, da je velika ljudska manifestacija še enkrat dokazala enotnost antifašističnih množic in zlasti privrženost mladine demokratičnim idealom.

Za njima je spregovoril predsednik SKGZ Boris Race, ki je slovenski in italijanski mladini dal priznanje za tako učinkovit in takojšen odgovor fašističnemu terorju, s katerim bi nas spet hoteli izbrisati s te zemlje. «Toda ne bomo se pustili ustrahovati», je nadaljeval, «in če bo treba, se bomo znali boriti kot pred 30 leti. Branili bomo svoje življenje, svoje šole in vse, kar je na tej zemlji našega. A sami tega ne bomo zmogli», je še dejal B. Race, «in zato je nujno potrebna enotnost italijanskih in slovenskih sil, da bomo lahko kos fašizmu.» Svoj govor pa je takole zaključil: «In zato, kot pred 30 leti, tudi danes vzklikamo — smrt fašizmu!»

Ko so se burni aplavz in pritrjevanja pomirili, je spregovoril deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka. Ponovil je že tolikokrat, prevečkrat izraženo zahtevo, naj se razpustijo MSI in druge fašistične organizacije. «Ne sme biti mesta za te ljudi,» je dejal, «še zlasti pa je nesprejemljivo, da bomo vsi morali denarno podpirati to stranko in to drhal». Svetovalec Štoka je še odločno protestiral proti zadržanju italijanske televizije: «V trenutku, ko zahtevamo slovensko televizijo v naši deželi, je nedopustno, da ni televizija o tem niti črhnila besedice, kot da se ne bi pripetilo prav nič . . .»

Za mikrofon sta stopila zastopnika združenja staršev Lelia Sancin in Franc Mljač, ki sta izrazila ogorčenje, obenem pa solidarnost s svojimi sinovi in hčerami, ki so se tako odločno postavili fašistom po robu. Nastopil je še tajnik komunističnih mladincev Sergij Slavec, ki je obsodil Almiranteja kot pobudnika nove gonje proti Slovencem, pa tudi sodstvo in policijo, ki ne preganja fašistov v zadostni meri ter Krščansko demokracijo, da je kriva za sedanjo napeto politično ozračje v vsej državi. Govoril je še zastopnik šolskega sindikata CGIL Sergio Facchin, ki je pozdravil slovenske dijake in šolnike v imenu italijanskih kolegov CGIL in CISL in je vse povabil na enotno manifestacijo za 1. maj. Nato je prevzel besedo dolinski župan in deželni svetovalec KPI Dušan Lovriha. «Slovenska šola se je porodila iz narodnoosvobodilne borbe, v kateri smo Slovenci prelili toliko krvi, da bi s šolo zaživela tudi demokracija in mir. Fašisti in nacionalisti pa so ostali in njihovi cilji so še vedno isti. Vendar smo pripravljeni, da se spet borimo, če bo treba, Slovenci in Italijani z ramo ob rami. Vendar določene stranke in državni organi nosijo težko odgovornost in nam morajo enkrat za vselej priznati vse svoboščine in nam zagotoviti varnost, ki nam pritičejo. Če policija in politiki tega ne bodo zmožni ,ali tega ne bodo hoteli zagotoviti, si bomo sami zagotovili obstoj in napredek. kot smo si jih že znali zmagovito priboriti».

Odločen govor je imel tudi pokrajinski odbornik PSI Lucijan Volk. «Atentat je jasen opomin na to, kar je bil in kar je fašizem in zato moramo odločno nastopiti. Oblasti so se izkazale za popustljive in so dovolile, da je fašizem spet dvignil glavo. Dovolj nam je! Če ne bodo sedaj odločno nastopili, pa bomo nastopili mi. Fašiste smo že spodili s krvavim davkom, prelili smo potoke krvi, kot noben drug narod in zato fašizma nočemo več! Z borbo smo ga uničili in kri ne bo zaman . . .»

Za predstavnikom «Lotta continua», ki je med drugim pozval, naj se Almiranteju prepreči, da spet govori v našem mestu, je imel krajši govor predsednik svetoivanske konzulte Opelt, ki je dejal, da se moramo odločno boriti proti naraščajoči fašistični nevarnosti. «Samo tako bomo vredni svojega imena in ne tistih psovk, s katerimi nas fašisti napadajo». Za znanstveni licej je dijakinja Tanja Rebula prebrala izjavo, ki jo objavljamo med protestnimi resolucijami, nato je spregovoril učiteljiščnik Boris Kobal, ki je izrazil ogorčenje prizadetih dijakov proti pajdašem Almiranteja, proti naslednikom tradicije zločincev iz Rižarne in Ul. Ghega. Zadnji je v imenu goriških dijakov, ki so včeraj stavkali kot tržaški tovariši, spregovoril Marjan Cijan. Obsodil je Almirantejev «red» in dejal, da se bodo goriški mladinci odločno borili za mir, napredek in demokracijo Italijanov in Slovencev.

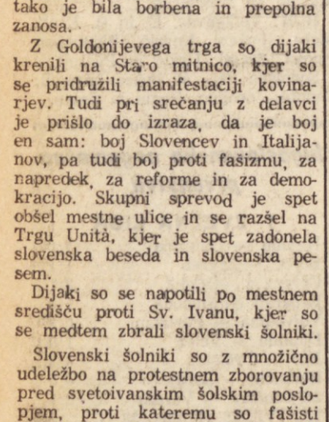

Demonstranti na dvorišču pred slovensko šolo pri Sv. Ivanu

Sprevod študentov po mestnih ulicah

TRŽAŠKI DNEVNIK

Poziv koordinacijskega odbora staršev tržaškemu prefektu

Gospodu prefektu v Trstu

V imenu staršev dijakov vseh slovenskih nižjih in višjih srednjih šol na Tržaškem izražamo ogorčenje zaradi zločinskega atentata na stavbo slovenskih šol pri Sv. Ivanu, do katerega je po našem mnenju prišlo tudi zaradi prevelike prizanesljivosti merodajnih organov, ki so jo doslej kazali do nositeljev miselnosti in teženj, ki so povzročile zlasti slovenski etnični skupnosti že toliko gorja.

Ob tej priložnosti pripominjamo, da statut naše dežele in tudi točne obveznosti mednarodnega značaja nalagajo dolžnost zaščite naše manjšine.

Zato se obračamo na Vas, da kot najvišji predstavnik izvršilne oblasti učinkovito ukrepate in obenem tolmačite naša stališča osrednji vladi.

Koordinacijski odbor združenj staršev na Tržaškem

Protest ravnateljev vseh slovenskih šol

Šolski nadzornik, didaktični ravnatelji slovenskih osnovnih šol in ravnatelji srednjih in višjih šol na Tržaškem, zbrani 29. t.m. v svetoivanskem šolskem poslopju, ki je bil pred dvema dnevoma ponovno tarča fašističnega bombnega atentata, ogorčeno obsojamo tako zločinsko početje v škodo slovenske etnične skupnosti v Italiji.

Ugotavljamo, da je napad na slovensko šolo obenem napad na celotni slovenski življ, ki zasleduje mirno sožitje med obema narodoma.

Pozivamo odgovorne oblasti, da takoj prevzamejo vse potrebne ukrepe, da se enkrat za vselej napravi konec takim neodgovornim in zločinskim dejanjem, kajti krivci in njihovi mandatarji so oblastem dobro znani.

Resolucijo so poslali tržaškemu županu, tržaškemu prefektu, predsedniku dežele in deželnega sveta, predsedniku tržaške pokrajine, šolskemu in deželnemu skrbniku, prosvetnemu in notranjemu ministru, predsedniku vlade, Jugoslovansko - italijanski mešani komisiji, slovenskemu in italijanskemu krajevnemu časopisju.

Ves demokratični Trst

(Nadaljevanje z 2. strani)

sindikat delavcev kemijske stroke ter Zveza demokratičnih žena Italije (UDI).

Kot ponoven napad fašizma na slovensko šolo so atentat ocenili *udeleženci proslave 30-letnice ustanovitve partizanske šole v Saležu.* Ugotovili so, da je bomba le prvi korak po Almirantejevem hujskanju, obenem pa dokaz, da skušajo zmerne sile obrniti v Italiji politično os na desno. «Slovenci in demokratični Italijani,» je rečeno v izjavi, «smo že enkrat obračunali s fašizmom.» To pa je najtrdnejše jamstvo, da bo vsaka fašistična provokacija odbita.

Z zborovanja so poslali vladi brzojavko z zahtevo, naj razpusti fašistične organizacije.

Kolektiv Tržaškega partizanskega pevskega zbora je v imenu pevcev-borcev obsodil poskus pokola s peklenskim strojem in obsodil policijo, da ni znala skrbeti za red in varnost. «Borci ne morejo mirno gledati, kako se množe napadi črnih tolp in opozarja oblasti, da ne prevzema odgovornosti za morebitno samoobrambno reakcijo». «Partizani,» je rečeno v izjavi, «so vedno pripravljeni, pri belem dnevu in neposredno trdo odgovoriti na vsako izzivanje fašistov».

Slovenski koordinacijski odbor katoličanov, ki so za «Ne» na referendumu, pa je ugotovil, da so spet na delu mračnjaške sile, iste, ki so že zaigrale na karto cone B, izzivanja sovraštva do Slovencev in pred tremi leti zbirale podpise proti razporoki, za referendum, ki je ustvaril umetno napetost. «Ne moremo trditi», ugotavljajo slovenski katoličani, «da bi šlo vedno samo za fašistične kroge, saj že vrsto let napihujejo zadevo bivše cone B med delom istrskih beguncev,» pač pa je tu tudi «skupina nazadnjaških nostalgikov in žal, skupina ljudi okoli tržaške kurije». Ker so slovenski katoličani za svobodo in človeško dostojanstvo upajo, da ne bo med Slovenci nikogar, ki bi v dobri veri podprl te temne sile in njihove podtalne račune.

Solidarnost prizadetim šolnikom je odposlal *odbor škedenjskega doma «Jakoba Ukmarja»,* medtem ko sta *Slovenski kulturni klub* in *goriški SKAD* zahtevala, da se poiščejo in kaznujejo podpihovalci in materialni krivci, naj se spoštuje zakon Scelba iz leta 1952 o prepovedi in razpustu fašističnih organizacij. «Ni naključje,» ugotavljata SKK in SKAD, «da so začeli prav s šolo, kjer se vzgaja naša mladina.»

Šolniki, ki poučujejo na italijanskih šolah v Križu so poslali izjavo, v kateri protestirajo zaradi atentata in se obvezujejo, da bodo deci obrazložili, kaj pomenita nevarnost fašizma in narodnostne mržnje.

Ravnatelj, učitelji in pomožno osebje italijanskih osnovnih šol nabrežinskega didaktičnega okrožja najodločnejše protestirajo zaradi podlega atentata na šolo s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Ivanu v Trstu in izražajo svojo solidarnost kolegom, ki jih je prizadelo dejanje političnega tepizma jasne fašistične oznake. Ta obsodba naj ponovno dokazuje željo po miroljubnem sožitju z brati slovenske etnične manjšine.

Tržaška sekcija za kulturne stike s tujino obsoja podli atentat na slovensko šolo in izraža svoje zadovoljstvo zaradi okrepitve bratstva med Italijani in Slovenci v obrambi kulture in državljanskih pravic.

Slovensko gospodarsko združenje, ob vesti o bombnem atentatu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, izraža svoje ogorčenje za to dejanje, ki ima jasno politično obeležje in ki hoče skaliti dolgoletno mirno sožitje in sodelovanje med tu živečima narodnostima, kar je predpogoj za razvoj slovenske manjšine v deželi. Poleg tega kvarijo taka dejanja tudi prijateljske odnose med Italijo in Jugoslavijo, kar ni samo v škodo manjšine ampak tudi celotnega prebivalstva. Zaradi tega najodločneje protestira in vabi odgovorne organe, da se čimprej in čim globlje poseže tako proti izvršilcem atentata kot tudi proti mandatarjem. Taka dejanja se ne smejo več ponoviti!

Resolucija konzulte pri Sv. Ivanu

Svetoivanska konzulta je sinoči z glasovi vseh svetovalcev strank ustavnega loka izglasovala resolucijo, v kateri izraža svojo globoko obsodbo nad atentatom naperjenim proti slovenskemu prebivalstvu, katerega izvor lahko iščemo v nastopu Almiranteja. Konzulta zahteva od oblasti, da sprejmejo ustrezne ukrepe, da se preprečijo stalne fašistične provokacije.

BNL

BANCA NAZIONALE DEL LAVORO

Premoženjski skladi: Banka 98.650 milijonov
Banka in oddelki 252.268 »
(od teh vplačanih 248.268 milijonov)

Dne 23. aprila 1974 se je sestal upravni svet zavoda Banca Nazionale del Lavoro, da bi pregledal sklepni račun za poslovno leto 1973. Po poročilih generalnega ravnatelja in nadzornega sveta je bila bilanca — ki v strnjeni obliki kaže naslednje pokazatelje — soglasno odobrena.

Skupna bilančna vsota (vštevši obveznostne račune in riziko ter razne redne račune) je narastla na 22.364 milijard, s povečanjem za 35,6 odstotka glede na stanje v decembru 1972, od česar 24,4 odstotka na račun razvoja, do katerega je prišlo na področju blagajniških poslov. Če dodamo oddelke, se celotna skupna bilančna vsota grupe BNL ob koncu 1973. leta povzpne na 24.980 milijard z letnim povečanjem za 37 odstotkov.

Zbiranje sredstev banke je doseglo vsoto 10.215,9 milijarde, s povečanjem za 24,5 odstotka. Ta vsota ne obsega, poleg odpravninskega sklada osebja (ki je dosegel vsoto 100 milijard), drugih pomembnih skladov, ki jih banka upravlja, med drugim računov upnikov z oddelki (109,1 milijarde) in raznih postavk (316,7 milijarde). Upoštevajoč sredstva, ki so jih zbrali oddelki, celotna vsota zbranih sredstev skupine beleži povečanje za 2.485,9 milijarde in doseže vsoto 12.117,6 milijarde.

Notranji in inozemski blagajniški krediti banke so se povzpeli na skupno 6.820,6 milijarde. Z 2.033,7 milijarde posojil, ki so jih odobrili oddelki — med katerimi je vredno omeniti zaradi razvojne ravni oddelke za kredit zadružništvu (63 odstotkov), srednji in mali industriji (za 26 odstotkov) ter za dela javne koristi (207 odstotkov) — se je celotna vsota blagajniških kreditov skupine BNL dvignila na 8.854,3 milijarde. Če dodamo osebna posojila, katerih znesek se je povečal s prejšnjih 752,2 na 1.093,5 milijarde, blagajniški in neblagajniški krediti skupine BNL dosežejo vsoto 9.947,8 milijarde, kar je za 1.351,6 milijarde več kot v prejšnjem poslovnem letu.

Portfej vrednostnih popirjev se je tudi v zvezi z znanimi sklepi medministrskega odbora za kredite — Comitato Interministeriale del Credito — glede obveznih naložb v vrednotnicah s stalnim dohodkom povečal s 1.412,2 na 1.918,7 milijarde.

Razvoj in napetostno stanje, do katerih je prišlo v letu 1973, sta se nujno odražala v pomembnih spremembah v glavnih postavkah gospodarskega računa, spremembah, ki jih je banka uspela zadržati v ustreznem ravnotežju. Veliko povišanje fiskalnih obveznosti (40 odstotkov) in stroškov za osebje (21 odstotkov) je bilo mogoče kriti z izboljšanjem «uporabe denarja» ter s povečanjem dohodkov na račun raznih posredniških služb.

Po normalni amortizaciji, po oddelitvi v dolžnostne sklade in naložbe *je čisti dobiček znašal 6. 951,1 milijona in dopušča, da se 2 milijardi namenijo v razervo, delničarjem pa se zagotovi dividenda v višini 8,50 odstotka; čisti dobiček cele skupine pa je dosegel vsoto 14.231,1 milijona.*

Z nadaljnjim širjenjem mednarodne organizacije ter uslug, povezanih z izmenjavo ter s posli s tujino, so v letu 1973 začela delovati, mimo podružnice v Londonu, še predstavništva v Siydneyu, Maxicu Ciudadu in Kuala Lumpuru.
Iniciative za vzpodbujanje in financiranje energetskih virov so zabeležile, po ustanovitvi družbe CIFEN — Compagnie Internationale pour le Financement de l'Energie Nucleaire, nadaljnji napredek, predvsem s sodelovanjem v ustanovi International Energy Bank.

Prav tako se je nadaljeval proces posodabljanja operativnih postopkov in izboljševanja služb, ki se nudijo javnosti na vseh področjih poslovanja. Posebej je bila vpeljana povezava tele-processinga z nadaljnjimi 50 podružnicami in agencijami. Kljub temu so skrajšanje delovnega urnika, močno skrčenje nadurnega dela ter povečan obseg poslovnih operacij privedli do povečanja števila nameščencev kar za 1141 delovnih moči

Poročilo se zaključuje s prisrčno zahvalo volilnim funkcionarjem ter vsemu osebju, ki je s svojo prizadevnostjo pripomoglo k dobrim rezultatom zavoda.